

REPUBLIKA

Tom VII | LUDZ SOBOTA, 12 STYCZNIA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 12

Tragiczne zajścia pod Lwowem

Zatarg na tle podwyżki wynagrodzenia za przewóz drzewa doprowadził do walki pomiędzy chłopami. — Policja zmuszona była użyć broni dla przywrócenia porządku.

6 osób zostało zabitych, 20 ciężko rannych.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Późnym wieczorem nadeszła do Warszawy sensacyjna wiadomość o zajściach w pobliżu Żółkwi. Według pierwszej relacji cała rzecz przedstawia się następująco: W miejscowości Żółkiew w odległości 30 km. od Lwowa znajduje się siedziba całego szeregu firm drzewnych, które wyrębiają pobliskie lasy. Pomiedzy firmami a chłopami z pobliskich wsi zatrudnionych przy zwózce drzewa do Żółkwi

DOCHODZIŁO BARDZO CZESTO DO ZATARGÓW NA TLE WYNAGRODZENIA ZA PRZEWÓZ.

Ostatnio chłopci zażądali podwyżki ceny za przewóz z 11 zł. płaconych dotychczas na 18 zł. Zastępca miejscowego starosty podjął się interwencji i zaproponował podwyżkę na 12 zł. na co się zgodzili okoliczni chłopci z wyjątkiem chłopów ukraińskich ze wsi Biatowiec, która to wieś leży na drodze z lasów do Żółkwi.

Przez wieś tę musiały przejeżdżać wszystkie furmanki chłopskie zwożące drzewo. Od kilku dni mieszkańcy Biatowca napadali na przewożących drzewo chłopów i bili ich, przewracając wozy z drzewem. W chwili, gdy cały szereg wozów pod eskortą policji zbliżył się do wsi Biatowca, wyległa niemal

CAŁA JEJ LUDNOŚĆ, NAPADŁA NA TRANSPORT

i przy pomocy kijów pobiła kilku policjantów. Eskorta policyjna dała salwę w powietrze, a kiedy podburzeni chłopci nie cofnęli się dała drugą salwę. W rezultacie tragicznej salwy jest

6 ZABITYCH I OKOŁO 20 CIĘŻKO RANNYCH.

Pomiedzy zabitymi znajduje się niejaki Wasyl Zabra, wypuszczony przed kilku dniami z więzienia gdzie

ODSIADYWAŁ KARĘ ZA PODEBURZANIE DO ROZRUCHÓW.

Na miejsce tragicznego zajścia wyjechała komisja z województwa lwowskiego. —

Czy przeżywamy kryzys gospodarczy?

Ciasnota na rynku pieniężnym. — 40 milionów złotych wpłynęły do skarbu tytułem grzywien za zwłokę przy płaceniu podatków

Obrazy nad budżetem ministerstwa skarbu w komisji budżetowej sejmu.

Warszawa, 11 stycznia

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu dzisiejszym rozpoczęła po ferjach świątecznych swą pracę sejmowa komisja budżetowa. Wobec tego, że przewodniczący poseł Byrka jest chory, posiedzenie otworzył wiceprezes poseł Wyrzykowski, apelując do sprawozdawców o składanie referatów do druku. Na posiedzeniu komisji byli obecni minister Czechowicz i wiceminister Grodyński. Referent budżetu minister skarbu poseł Holyński,

omawiając przyczyny ciasnoty pieniężnej na rynku, stwierdza, że nie wynika ona z kryzysu gospodarczego, lecz przeciwnie, z szybkiego tempa rozwoju życia gospodarczego. Mówca zwraca uwagę na konieczność posiadania funduszy do wytwarzania towarów i twier-

dzi, że należałoby ich szukać we wzmożonej oszczędności ogólnej która — aczkolwiek wzrasta, lecz w cyfrach absolutnych jest jeszcze niedostateczna.

Dalej referent zaznacza, że nie należy zwalczać inwestycji, czynionych przez państwo, lecz dążyć do zmodyfikowania systemu przymusowej rekapitalizacji. Państwo zaś musi czynić te inwestycje, które są nieodzowne i niecierpiące zwłoki, zwłaszcza tam, gdzie nie przejawia się inicjatywa prywatna.

Przechodząc do podatków, mówca zaznacza, że nasz **PODATEK OBROTOWY W DOTYCHCZASOWEJ FORMIE MUSI BYĆ ZMIENIONY.**

Obciąża on bowiem różne branże w sposób nierównomierny. Podatek gruntowy powinien być zwiększony w mia-

re wzrostu dochodów. Preliminarz przewiduje 60 milionów. Jest to suma realna. Podatek przemysłowy prelimitowany jest na 250 milionów zł., a wpływy z niego przewidziane są wyższe. Podatek dochodowy prelimitowany jest na 220 milionów i dał w ciągu 9-ciu miesięcy 186 milionów zł. Mówca wnosi o podwyższenie tego podatku o 15 milionów.

Co się tyczy zaległości podatkowych, to referent oświadcza, że te maleją. Należności egzekucyjne grzywiny i kary za zwłokę prelimitowane były na 20 milionów, a wpływy z tego tytułu przekroczyły dwukrotnie tę sumę.

Pomimo to jednak nie należy prelimitować kwoty podwyższonej, gdyż trzeba dążyć do zmniejszenia procentów za zwłokę, bo wpływają one znacznie na zwiększenie stopy procentowej. Przy

okazji mówca wspomina o **WADLIWOŚCI NASZEGO SYSTEMU PODATKOWEGO,**

choć w przeliczeniu na głowę ludności podatki są niskie, to jednak na głowę płatnika są wysokie. Reforma systemu wysuwa się na plan pierwszy.

Według wniosków referenta dochody całego budżetu mają być podwyższone i 120.800.000, z czego 90 mil. przypada na podwyżkę dochodów z cel. Zwyczajka z dochodów ma być obrócona na pokrycie 15-procentowego dodatku dla urzędników i funkcjonariuszy kolejowych oraz na dodatek mieszkaniowy dla kolejarzy, co razem wynosi 115 mil. zł. Rząd wstrzymał się narazie z podniesieniem taryfy towarowej, uważając że podniesienie jej może być dokonane tylko z uwzględnieniem potrzeb gospodarczych, a nie z powodów fiskalnych.

Reforma podatkowa w Polsce

Minister skarbu stwierdza, że ludność miejska jest zbyt obciążona podatkami.

Rząd chce obniżyć podatek obrotowy i złagodzić podatek dochodowy.

Warszawa, 11 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na popołudniowym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowo - budżetowej m.in. skarbu Czechowicz oświadczył, że cyfry i fakty nie świadczą bynajmniej o pogorszeniu sytuacji gospodarczej. Ujawnia się dalszy wzrost oszczędności i wkładów, choć tempo ich w ostatnich miesiącach nieco osłabło. Ogólnie jednak biorąc cały rok 1928 wzrost w bankach państwowych wyrażał się sumą 965 mlj. w porównaniu z 733 mlj. w bankach prywatnych z 495 milionów na 956. Saldo kredytów w bankach prywatnych na 1 listopada wynosiło jeden miliard siedemset trzydzieści trzy miliony. Obieg banknotów wzrósł również z 572 milionów w dn. 1 stycznia 1928 r. na je-

den miliard i 3 miliony w dniu 1 stycznia 1928 r. i na 1 miliard dwieście dwadzieścia pięć milionów 1 stycznia 1929 r. Pokrycie uległo tylko nieznacznej zmianie z 1 miljarda 348 mlj. na 1 miliard 346 mlj. **NIE MOŻEMY CHWILOWO LICZYĆ NA KAPITAŁY AMERYKAŃSKIE**

w formie jedynie zdrowej t. j. kredytu długoterminowego.

Jeżeli słyszy się zarzuty, że pożyczka stabilizacyjna nie dała spodziewanych rezultatów, to tu mieliśmy do czynienia z siłą wyższą — z sytuacją na rynku amerykańskim.

Następnie minister przechodzi do problematki podatkowej, stwierdzając, że największe niezadowolenie wywołuje podatek obrotowy.

Trzeba stwierdzić że żąda się jego zniesienia, jednakże na razie opinia publiczna zgodziłaby się na

obniżenie tego podatku co najmniej do połowy ze zniesieniem równoczesnym świadczeń przemysłowych, lub przyjęciem zasady, że świadczenia te zaliczone będą na poczet podatku obrotowego. W podatku dochodowym zażądano zwaloryzowania skali tego podatku t. j. pomnożenia cyfr tej skali przez 1,72.

Co do podatku majątkowego to istniała przed trzema laty w sferach zamkniętych jednolita opinia, że należy go zastąpić stałym podatkiem majątkowym. Dzisiaj to stanowisko się zmieniło. Ludzie wysilają się, aby udowodnić, że stały podatek majątkowy byłby szkodliwy. Przestrzec muszą sfery zaintereso-

wane przed iluzją, ażeby taka koncesja mogła być zrealizowana.

Opinia publiczna nie zrozumiałaby takiego prezentu w chwili, gdy finanse nasze nie są jeszcze całkowicie skoncentrowane. Ściągnięcie uchwalonego przez sejm podatku majątk. było trudne musiano go rozłożyć na raty i w związku z tem powstała myśl zastąpienia podatku tego zdrowszą jego formą. Dotychczas ściągnięto z mniejszych majątków 55 mlj., czyli stosunek procentowy wynosi 1,5, przy większej własności ściągnięto 377 mlj., stosunek procentowy wynosi 4,7. Nie można więc twierdzić, że sfery zamożniejsze nie zapłaciły. Nie chcą nikogo oskarżać, ani bronić, ale

(Dalszy ciąg na str. 2-lej)

CAPITOL
róg Zawadzkiej i Zachodniej.

Ostatnie 2 dni.

Oświecające arcydzieło Franca Bourgeois'a, twórcy „Siódmego Nieba”

„ANIOŁ ULICY”

W rolach głównych: Najbardziej szapara artystów
JANET GAYNOR i CHARLES FARRELL.

Tragedia biednych nieszczęśliwych dziewcząt. — Groźne memento dla społeczeństwa. — Nedza matka prostytucji.

Orkiestra symfoniczna pod batutą koncertmistrza SZ. BAJGELMANA.

UWAGA: Ceny miejsc na 1 seans w dni powszednie oraz od 12—3 w soboty, niedziele i święta 50 groszy i 1 złoty.

Pocz. od 12-ej.
Ceny miejsc na 1 seans od 50 gr.

Największy triumf polskiej produkcji!
według natchnionego tworu

Stefana Żeromskiego

„PRZEDWIOSNIE”

W rolach głównych:

— S. WAN, GO CZYŃSKA, JARACZ, MODTLEWSKA, MARCELLI-PALIŃSKA, SAJBORSKI, BORYTA, WALTER, TRAPSO, MIERZEJEWSKI. —

Reforma podatkowa w Polsce.

(Dokończenie)

stwierdzić to należy. Rząd mógłby nacisnąć śrubę podatkową, ale wolałoby ten podatek ująć w lepszą formę, która by dla życia gospodarczego była najbardziej korzystna. Opodatkowanie ludności nierolniczej jest wydatniejsze, niż ludność rolniczej.

SLUSZNE BYŁOBY PEWNE WYRÓWNIANIE TEGO UPOŚLEDZENIA LUDNOŚCI NIEROLNICZEJ PRZEZ PODNIENIE O 100 PROCENT STAWEK PODATKU GRUNTOWEGO.

Co do podatku obrotowego, to minister stwierdza, że istnieje on we Francji, Niemczech, a w Polsce jest niezbędny ze względów równowagi budżetowej. **PODATEK OBROTOWY NALEŻY WIEC ZŁAGODZIĆ, A W DOCHODOWYM ZNOWELIZOWAĆ SKALĘ.** Cała reforma może być zrealizowana tylko etapami, a nie odrazu.

Istnieje projekt rządowy, upoważniający rząd do obniżenia tego podatku. Nie negując potrzeby gruntownej reformy rząd nie mógłby narazie przyjąć z wnioskiem obniżenia stawek podatku obrotowego, lecz pragnie mieć ramowe upoważnienie. Pierwszym etapem zmian byłoby obniżenie stawek dla detalu. Liczy się jednak należy z tym, że cały program może być realizowany tylko stopniowo. Po tem przemówieniu obrady odroczone do jutra.

Jesteś żoną brata mego. Kochanką moją być więcej nie możesz, odejść zostaw mię w spokoju, pamiętaj, iż dla mnie jesteś

Zakazana Kobieta.

Zdrowie króla angielskiego polepszyło się.

Londyn, 11 stycznia.

Jedno z pism lekarskich ogłasza artykuł o chorobie króla Jerzego, który podobno jest nspirowany przez lekarzy wzywanych do loża króla. Artykuł stwierdza, że w ciągu ostatniego tygodnia nastąpiło w stanie zdrowia króla lekkie ale nie decydujące polepszenie. Wszakże w obecnej chwili można mieć nadzieję na pomyślny obrót choroby. Puls jest bardzo regularny, a stan ogólny nie jest niepomyślny.

Nowy lot dookoła świata.

LONDYN, 11 stycznia.

Donoszą z New Yorku, że amerykański lotnik Goebel zamierza w ciągu roku bieżącego odbyć bez lądowania 24 tysięczny milowy lot naokoło świata. Lotnik wystartuje natychmiast z zebrań funduszy.

Posel Krzyżanowski składa mandat poselski.

Posel Byrka obejmie generalny referat budżetowy.

Warszawski koresp. „Republiki” telefonuje:

Z kół posłów krakowskich dowiadujemy się, że poseł prof. dr. Krzyżanowski, generalny referent budżetu i przewodniczący komisji skarbowej sejmiku, członek Klubu B.B., zamierza w najbliższym czasie złożyć swój mandat poselski i powrócić do swego zawodu profesorskiego i zajęć naukowych.

Prof. Krzyżanowski już na początku sesji budżetowej sejmiku nosił się z tym zamiarem, który dopiero obecnie chce zrealizować.

Wobec tego aktualna będzie zmiana na stanowisku generalnego referenta i

przewodniczącego komisji skarbowej. Na oba te stanowiska desygnować będzie musiał kogoś klub B.B. gdyż klubowi temu, według rozdziałnika, przypadają te stanowiska.

Wczoraj popołudniu poseł Krzyżanowski zawiadomił prezesa komisji budżetowej, posła dr. Byrkę, że składa referat generalny budżetowy na rok 1929-30. Wobec tego, iż budżet w najbliższych dniach wejdzie już na plenum sejmiku i wobec krótkiego czasu nikt nie zdoła się dostatecznie z nim zapoznać — referat budżetowy obejmie z urzędu prezes komisji dr. Byrka.

Groźba wojny chińsko-japońskiej.

Syn Tschang-Tso-Lina dokonał zamachu stanu w Mandżurji.

Szanghaj, 11 stycznia
(Polska Agencja Telegraficzna)

Według informacji ze źródeł japońskich: Czang-Hue-Liang, syn Czang-Tse-Lina, którego rząd nacjonalistyczny mianował szefem administracji chińskiej w Mandżurji, dokonał zamachu stanu, przyczem zawiadnął arsenalem w Mukdenie i uwięził Yang-Kui-Tinga, b. szefa sztabu generalnego Czang-Tse-Lina i dwóch innych wybitnych wodzów mandżurskich. Przynajmniej zamachu był opór Czang-Hue-Lianga przeciwko przyjęciu sztandaru nacjonalistycznego i podporządkowaniu się Mandżurji rządowi nacjonalistycznemu.

Według wiadomości urzędowych, b. szef sztabu Czang-Tso-Lina, Yang-Kui-Ting został dziś rano zabity wystrzałem z rewolweru.

TOKIO, 11 stycznia.

(Agencja Telegraficzna „Express”) b. b. Rząd japoński jest silnie zaniepokojony ostatnimi wypadkami w Mandżurji, obawiając się bojkotu towarów japońskich i ekscesów przeciw japończykom ludności chińskiej. W każdym razie ostatnie wypadki w Mandżurji i konsolidacja sił chińskich pozwalają przypuszczać, że może tam dojść i do konfliktu zbrojnego. Podobno Japonia zarządziła już cichą mobilizację kilku roczników.

Wielki plan budowlany

zostanie opracowany przez rząd.

Warszawski korespondent „Republiki” (B.) telefonuje:

P. premier zainteresował się w ostatnim czasie rządową akcją mieszkaniową. Na konferencji, która się odbyła przy udziale przedstawicieli zainteresowanych ministerstw i Banku Gosp. Kr. p. premier zapowiedział utworzenie specjalnej komisji międzyministerjalnej do spraw mieszkaniowych. Komisja ta będzie miała za zadanie opracowanie w

najkrótszym czasie programu akcji budowlanej na wielką skalę. W związku z tem łączy się konieczność znowelizowania dekretu prezydenta Rzplitej o rozbudowie miast. Na cele akcji budowlanej mają być złożone wielkie fundusze, które mają być uzyskane z projektu nowej ustawy podatkowej. Akcja budowlana rządu popierać będzie przede wszystkim budowę małych mieszkań robotniczych i mieszkań dla pracującej inteligencji.

120 metrów pod oceanem

PARYŻ, 11 stycznia.

Sledztwo w sprawie katastrofy płatowca, który spadł do morza koło St. Rafael wykazało, że aparat znajduje się na głębokości 120 metrów pod wodą, ciała pięciu lotników, którzy ponieśli śmierć podczas katastrofy, są zapewne w samolocie.

Najbliższa premiera

Sprawca znikł bez śladu...

Niesłychanie emocjonująca pogoń za nieznanym zbrojcą! — Najbardziej zagadkowy wypadek, jaki kiedykolwiek notowały kroniki kryminalne. — Oto temat niepospolicie frajującego filmu p. t.

„Jezioro Miłości”

Ten porwijący dramat na tle Zabójstwa w „Luna Parku” jest osnuty na prawdziwym zdarzeniu i z wydatnym współudziałem władz policyjno-sędziowskich. Ostatnie słowo techniki w walce z przestępcami. — Najnowsze metody śledcze. — Ujawnienie niesłychanie interesujących „tricków” „Luna-Parku”!!!

Najbliższa premiera **SPLENDID**

E. ZABŁOCKA Pracownia Sukien i Okryć Damskich

ul. Zamenhova 17, tel. 52-64

poleca na Karnawał gotowe suknie wieczorowe i balowe

Odpowiedź polska Sowieciom.

Ogłoszona wczoraj przez „Republikę” nota rządu polskiego do Rosji wywołała w kołach politycznych wielkie wrażenie i musi być traktowana, jako dokument pierwszorzędnej znaczenia i wysokiego kunsztu dyplomatycznego. Aby uwypuklić to znaczenie noty, trzeba przedstawić obecną sytuację polityczną.

Od sześciu lat w rozmaitych edycjach i w różnych kombinacjach pojawiały się na terenie międzynarodowym myśli o rozbrojeniu. Budżety państw, przełożone olbrzymimi wydatkami na zbrojenia, szczególnie zaś na budowę okrętów, domagały się redukcji. Parły w tym kierunku w pierwszej linii państwa, które wiele zaniedbały podczas wojny, a przede wszystkim Anglja. Przeciwno rozbrojeniu wypowiedziały się Stany Zjednoczone. Dorównały one już siłą swej floty Wielkiej Brytanji i przekreśliły niepodzielnie panowanie Anglików na morzu; wreszcie dobrobyt, kwitnący stan gospodarczy, pozwoliły Stanom Zjednoczonym na kontynuowanie zbrojeń.

Pomimo szumnych frazesów, pomimo zapewnień o idealnej pokojowości Ameryki, prowadzono zbrojenia, szczególnie na morzu, w tempie przyspieszonym. Wywołało to w całym świecie zdenerwowanie. Na Dalekim Wschodzie poczuli się zagrożeni Japonja, w Europie Anglja zaczęła szukać sprzymierzeńców.

Przez kilka lat rokowania prowadzone były poomacku, za kulisami, aż wreszcie tempo wypadków w roku ubiegłym zwiększyło się. Najpierw odnotowano porozumienie francusko - angielskie, dotyczące sił lądowych i morskich, a wyrazem tego porozumienia był udział wojsk angielskich w manewrach nad Renem, oraz, oczywiście, ustalenie linii wspólnej polityki zagranicznej.

Stany Zjednoczone spostrzegły się, że połączone siły Anglii i Francji dadzą w rezultacie potęgę większą, aniżeli amerykańska. Zaczęto zezować w stronę Paryża. W owej chwili pakt francusko - angielski nie był jeszcze podpisany, aczkolwiek już mówiono o nim za kulisami. Kiedy Waszyngton począł się denerwować, stary lis Briand zaszczołwał Amerykę: zaproponował sojusz francusko - amerykański, czyli pakt o nieagresji i wzajemnej pomocy. Poza tem Briand uczynił swej propozycji taką reklamę, tyle namotał dokoła niej nici ideologicznych hasel, że o odrzuceniu tej propozycji nie mogło być mowy. Ameryka jednak wykroczyła się znakomicie z sytuacji. Kellog odparł, że akt tego rodzaju jest tak bardzo pożyteczny i ważny, że nie można go „chować” tylko dla umownych dwóch stron i należy rozszerzyć go na cały świat. Powiększyszy w ten sposób ramy, włączywszy kilka klauzul o nieznaczającym brzmieniu, Kellog zabił ideę rozbrojenia i nieagresji równocześnie.

Świat mocarstw rozbił się na dwie grupy. Z jednej strony Francja i Anglja w towarzystwie Japonji, a z drugiej — Stany Zjednoczone. Dokoła tego ziar na krystal zacyjnego rozwija się cały system uzupełnień.

Przedewszystkiem chodzi tu o zdobycie Rosji, jak dotychczas, oczywiście skłania się w stronę Ameryki.

Dalej idzie walka o „duszę” Niemiec. Stresemann jeszcze nie jest zdecydowany: z jednej strony prowadzi flirty łaskawości, a z drugiej — już bliżej

stół, co może oznaczać chęć poróżnienia się z Europą.

We wszystkich tych kombinacjach o historycznym znaczeniu Polska odgrywa wielką rolę. W poszukiwaniu sojusznika Ameryka bezsprzecznie musi zetknąć się z Rosją, która gwarantuje jej tyfę od strony Japonji. I tutaj właśnie, o to zagadnienie zajął się Polska. W razie porozumienia amerykańsko - sowieckiego front rosyjski kierować się będzie, jak zawsze, przeciwko Anglii. Jedyną rzeczą, która Moskwę może powstrzymać, jest niepewność tyłów od strony Polski. Tutaj właśnie uwypukla się całe znaczenie paktu o nieagresji, proponowanego nam przez Sowieci.

Skoro Polska zgodziłaby się na propozycję Sowieci, oznaczałoby to, że weszła ona do pewnego systemu politycznego i jest w bliskim kontakcie z Ameryką. Oznaczałoby równocześnie od-

dalenie się od Francji. Oznaczałoby to wreszcie duże korzyści gospodarcze z jednej strony przez finansowe poparcie Stanów Zjednoczonych, z drugiej — przez definitywną pacyfikację na naszym wschodnim pograniczu.

Dziś trudno jeszcze przesądzić, jak się rzeczy ustalą; dlatego powiadamy, że nota Polska do Sowieci jest wyrazem kunsztu dyplomatycznego. Polska propozycji sowieciów nie odrzuciła, nawiązuje jednak w nocie i to dwukrotnie do Stanów Zjednoczonych, jakgdyby dając do zrozumienia, że tam tkwi klucz całej zagadki. Dopóki nie dojdzie do wyjaśnienia tej sytuacji pomiędzy kontrahentami głównymi t. j. Ameryką i Sowieciami nie może być o tem mowy, a żeby Polska angażowała się w stosunki niepewne. Dalej zrozumiałe jest, że posiadamy zupełnie wolną drogę do obrania tej czy innej koncepcji, bowiem róż-

nie dobrze może się okazać, że w tworzącym się bloku staniemy po stronie francusko - angielskiej; wtedy obowiązkiem naszym będzie właśnie szachowanie sowieciów tak, aby nie dać im wojnej ręki w polityce antyangielskiej w Azji.

Oczywiście tedy są dwie drogi, które możemy pójść. Nota, którą ogłosiła „Republika” wczoraj, jest dowodem, iż rząd doskonale zdaje sobie sprawę z tej sytuacji, bardzo dla nas korzystnej ze względu na **MOŻLIWOŚĆ WYBORU**. W tej najdelikatniejszej ze wszystkich materji międzynarodowych umieliśmy znaleźć jedynie właściwe i prawdziwe nici postępowania.

To napawa nas nadzieją, że interesy Polski tym razem nie będą tak, jak wielokrotnie dawniej, przeschowane i tracone przez głupotę albo przez brak zdecydowanej woli.

Czesław Olszowski.

Wódz armji nieistniejącej. Po zgonie wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza.

Od kilku dni cały emigracyjny Paryż żyje pod wrażeniem śmierci wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, którego prawie cała emigracja rosyjska, sympatyzująca z ruchem monarchistycznym, uważała za swego wodza.

Jeszcze tego samego dnia, gdy do Paryża nadeszła wiadomość z Antibes o zgonie wielkiego księcia, na miejsce żałoby wyjechali: prezes związku inwalidów rosyjskich zagranicą i były komendant armji kaukaskiej, generał Waratow, ataman doński Bogajewski, generałowie Cholmsen, Gulewicz, Golowin, Kaufman - Turkiestański i wielu innych. Ponadto na pogrzeb wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza wyjechali do Cannes liczni przedstawiciele rosyjskich organizacji społecznych z Paryża.

W dniu pogrzebu odbyło się w Paryżu w cerkwi Aleksandra Newskiego uroczyste nabożeństwo żałobne za spój duszy wielkiego księcia, w którym obok delegatów rozmaitych instytucji emigracyjnych wzięli udział również liczni przedstawiciele kół politycznych i kulturalnych zagranicą.

Trumna zmarłego wielkiego księcia okryta była podczas pogrzebu rosyjską banderą, którą po wojnie zdjęto z okretu „Merkurjusz” i przechowywano w lokalu organizacji marynarzy rosyjskich w Paryżu. Banderę przywiózł do Antibes z Paryża generał Łukomskij.

Zmarły wielki książę Mikołaj Mikołajewicz stał na czele rosyjskiego ruchu nacjonalistycznego na emigracji, sprawując równocześnie funkcje głównodowodzącego emigracyjnych sił zbrojnych. W czasach ostatnich z powodu nadwątłego stanu zdrowia zmuszony był W. Książę wycofać się z czynnego życia politycznego. Jego następcą stał się generał Kutepow, były komendant rosyjskiej armji ochotniczej, która po zajęciu Krymu przez bolszewików skoncentrowana była na Gajpoli w okolicach Konstantynopola.

Generał Kutepow po objęciu urzędowania, jako głównodowodzący emigracyjnymi siłami zbrojnymi, opublikował następujący rozkaz dzienny:

„Biorę na siebie pełnienie obowiązków, które Jego Cesarska Mość, wielki

książę Mikołaj Mikołajewicz spłaniał wobec rosyjskiego związku ogólnowojskowego, jednoczącego formacje zagranicznych rosyjskich sił zbrojnych i wszystkie istniejące organizacje i związki wojskowe.

Wielki jest ból nasz i wielka strata, jestem jednak przekonany, że i ta nasza próba nie złamie naszego wojennego ducha i ofiarnej gotowości służenia idei wyzwolenia naszej ojczyzny”.

W związku ze śmiercią wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza w szeregu rosyjskich stowarzyszeń emigracyjnych w Paryżu odbyły się specjalne posiedzenia, poświęcone omówieniu wytworzonej na skutek zgonu wodza sytuacji. W kościołach rosyjskich odbywają się stale 2—3 razy dziennie nabożeństwa żałobne za spój duszy wielkiego księcia. Do Paryża nadeszły wiadomości że w wszystkich europejskich centrach emigracyjnych natychmiast odprawiono w miejscowych cerkwiach nabożeństwa żałobne, w których wzięły udział wielkie rzesze emigrantów.

Odpowiedź Sowieciów na notę polską została wczoraj o 12-ej w nocy wręczona przedstawicielowi polskiemu w Moskwie. Parlament amerykański ratyfikuje pakt Kelloga.

MOSKWA, 11 STYCZNIA. (Polska Agencja Telegraficzna) **DZIŚ O GODZINIE 12-EJ W NOCY NARKOMINDIEL WRĘCZYŁ POLSKIEMU CHARGE D'AFFAIRES P. ZIELEZIŃSKIEMU ODPOWIEDZ NA NOTE RZĄDU POLSKIEGO Z DNIA 10 BIEŻ. MIES.**

New York, 11 stycznia (Polska Agencja Telegraficzna) „New York Herald” donosi z Waszyngtonu, że ratyfikacja paktu Kelloga wydaje się zapewniona, gdyż senator Mases, jeden z przywódców opozycji, oświadczył, że zgadza się na uchwalenie tekstu paktu bez zastrzeżeń i bez wysuwania warunków.

Tallin, 11 stycznia (Polska Agencja Telegraficzna) „Wara Maa” podaje wywiad z posłem litewskim w Tallinie na temat propozycji sowieckiej w sprawie natychmiastowego wprowadzenia w życie pak-

tu Kelloga. Poseł oświadczył, że Litwa dążyła zawsze do stworzenia solidarności bałtyckiej i analogicznych motywów zdecydowała się obecnie wystąpić wobec innych państw bałtyckich z propozycją przyłączenia się do zaproponowanego przez Litwinowa protokołu. Poseł nie wie jeszcze, czy tego rodzaju propozycja uczyniona została Finlandji. Na zapytanie, dlaczego Litwa podjęła się wystąpienia ze wzmiarkowaną propozycją wobec Estonji i Łotwy, jakkolwiek w stosunku do paktu Kelloga znajduje się w tej samej sytuacji, co oba te państwa, poseł odpowiedział, że sytuacja Litwy różni się nieco od sytuacji Łotwy i Estonji, albowiem w państwach tych wymagana jest ratyfikacja paktu przez parlament, podczas gdy na Litwie wystarczy w tej sprawie decyzja Rady Ministrów, zatwierdzona przez prezydenta. Litwa, posiadająca z Polską nieuregulowaną granicę, pomimo oświadcze-

nia Polski, złożonego w Lidze Narodów, o nienaruszalność tej granicy, pragnie otrzymać w tej sprawie jeszcze inne zaopiniowanie i dokument. Poseł litewski uważa, że z tego powodu właśnie Sowieci zwrócili się do Litwy i że to był również powód przyjęcia sowieckiej propozycji przez Łotwę.

Bucharin w nielaste.

Moskwa, 11 stycznia.

Przewodniczący komitetu wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, Bucharin, usunięty ze swego stanowiska z powodu ujawnionych stosunków z opozycją pravicową, opuścił Moskwę, udając się do uzdrowiska na Kaukazie Północnym. Kierownictwo międzynarodówki składa się obecnie z kolegum do którego należą Stalin, Mołotow i Szmeral, komunistę czeskosłowacki, ożeniony z siostrą Stałina.

Dz. 6 i d. i następnym!

SPLENDID

Pocz. o godz. 12-ej w pol.

Rewelacyjny film według
natchnionego arcydzieła**Stefana Żeromskiego****PRZEDWIOŚNIE**

W rolach głównych:

**Sawan, Gorczyńska, Trapszo, Modzelewska, Mierzejewski,
Marcello-Palińska, Samborski, Jaracz, Boryta, Walter.**Realizacja: **H. SZARO.**Wytwórnia: **GLORIA.**

Od godz. 12-ej do godz. 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Popis kursów dramatycznych przy W. I. Z. O.

Przy znanym w Łodzi zaszczytnie ze swej kulturalnej działalności stowarzyszeniu kobiet W. I. Z. O. istnieją już od dłuższego czasu zorganizowane przez to stowarzyszenie kursy dramatyczne, na czele których stoi znana artystka p. Bernstein Kohen.

Liczba uczestników na kursach tych składa się z 22 osób, które w przeciągu krótkiego stosunkowo czasu — kilku miesięcy — zdołały dzięki umiejętnemu fachowemu kierownictwu artystycznemu osiągnąć już naprawdę imponujące rezultaty. Niedawno odbył się w lokalu stowarzyszenia pokaz publiczny wobec licznych przedstawicieli miejscowych instytucji kulturalnych, nauczycielstwa i t. d. Wystawiono w hebr. języku jeden akt z „Romantycznych” Rostanda, inscenizację jednej z nowel Maupassanta p. t. „W porcie” oraz zbiorową improwizację „U stóp góry Synaj”. Pokaz dowiódł naocznie, że działalność kulturalna tej placówki sęga istotnie wyżej artystyzmu, wykraczającego daleko poza granice dyletantyzmu. Godzi się to tem bardziej podkreślić, iż stow. działa bez zwykłej w takich razach reklamy, oddając się szczerze i energicznie zadaniu szerzenia kultu żywego słowa dramatycznego.

W. I. Z. O., zachęcone nadzwyczajnym powodzeniem, jakim cieszył się ten pierwszy pokaz organizuje obecnie dla szerokiego mas publiczności powtórzenie popisu w lokalu swym przy Al. Kościuszki. Impreza ta cieszyć się będzie niewątpliwie zasłużonym poparciem i powodzeniem.

Popis odbędzie się w dniu jutrzejszym.

Zjazd prezesów Sądów Apelacyjnych

Przed kilku dniami odbył się w gmachu ministerjum sprawiedliwości dwudniowy Zjazd Sędziów Apelacyjnych, na który przybyli uczestnicy z całej Pol-

ski. Zjazd otwarty pod przewodnictwem ministra Cera, widzimy na naszej ilustracji w chwili posiedzenia inauguracyjnego.

Zrzeszenie Kobiet Żydowskich W.I.Z.O.

Al. Kościuszki 21.

W niedzielę, dnia 13 b. m. o godzinie 9-ej punkt. odbędzie się po raz drugi publiczny **Występ hebrajski o studia d'ama ycrneo** (program egzaminacyjny)

Bilety w cenie od 1-3 zł. w sekretarjacie W. I. Z. O. od godz. 5-10 wiecz.

RESTAURACJA „POD BIAŁYM NIEDŹWIEDZIEM”

Killińskiego 121.

W dniu 10 stycznia nastąpiło otwarcie nowej restauracji przy ulicy Killińskiego 121. Lokal został gruntownie odświeżony i w nowej szacie robi jaknajlepsze wrażenie. Zdrowa smaczna kuchnia, oraz wyborowy bufet, jak również fachowe kierownictwo dają rękojmię, że lokal prowadzony będzie bez zarzutu i zadowoli gusta najbardziej wbrednej nawet klienteli.

Dodatkowa komisja poborowa.

W dniu dzisiejszym urzęduje od godz. 8 min. 30 dodatkowa komisja poborowa dla tych, którzy dotychczas na komisji nie stawili się i nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, jak również nie posiadają książeczki wojskowej.

Na komisję tę winni stawić się zamieszkałi w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9, 11.

Następna komisja dla zamieszkałych w obrębie komisariatów policji 1, 4, 7, 6, 10, 12, 13, 14 odbędzie się w dniu 28 b. m. b.

Wagon restauracyjny na linii Warszawa — Łódź skasowany.

Wagon restauracyjny, kursujący między Warszawą a Łódź a F. w poc. pośpiesznym, odchodzącym z dworca Głównego w Warszawie o godz. 18 m. 20 i w poc. przybywającym na tenże dworzec o godz. 9 m. 52 od dnia 8-go stycznia 1929 roku kursować nie będzie.

STENOGRAFJI

polskiej i niemieckiej wyucza systemem przyspieszonym

HENRYK BERMAN

ul. Przejazd 19, tel. 36-05

od 10-11 i 3-5 pp.

Rozpoczęcie wykładów w grupach — 15 b.m.

MICHAŁ ERDOEDY.

SOBOLOWE FUTRO.

— Panno Irmo! — rzekł zarządzający — proszę natychmiast zanieść futro pani Kalmar. To futro sobolowe już jest wykończony... Pani meszka w pobliżu, więc wprost stamtąd może pani udać się już do domu. Na dziś pani jest wolna.

Irma radośnie zgodziła się. Była modelką w wielkim magazynie futer i uważała wprawdzie że odnoszenie płaszczy klientom jest nieco poniżające. Ale aby móc wyrwać się wcześniej z mrocznego magazynu na ulicę, trzeba poświęcić trochę ambicji.

Szybko włożyła zniszczony zakieciak wzięła futro.

— A gdyby pani Kalmar nie było w domu — dodał jeszcze zarządzający — mus pani zaczekać i powiedzieć, że prosimy o uregulowanie rachunku jutro.

Irma nacisnęła guzik dzwonka. Nikt nie odpowiedział. Zeszła więc na dół do portjera.

— Czy pani Kalmar wyszła?

— Tak, przed chwilą.

— W takim razie przyjdzie później.

Wzięła pakiet i pobiegła do domu. Serce biło jej mocno. Spelnia się wreszcie jej marzenia. W domu szybko przywitała matkę i poczęła ją wtajemniczać

w swój plan. Choć raz w życiu wydźwie na spacer w takim futrze. By się oglądano za nią i podziwiano ją. A wieczorem szybko odnieść je do pani Kalmar. I nikt się nie dowie.

— Jeden raz w życiu! Jeden, jedyny raz!

Była piąta po południu, gdy młody, elegancki radca ministerjalny, Karol Varga wyszedł z biura. Otulił się pięknym futrem, nacisnął głęboko kapelusz na oczy i wolnym krokiem, rozkoszując się świeżym powietrzem skierował się do klubu.

Nagle przystanął. Spozstrzegł jakąś panią w sobolowym futrze. — Nie, to niemożliwe. Czyżby to była Irma? — Ukłonił się.

Dama spojrzała na niego i chłodno kiwnąwszy nieznacznie głową poszła dalej.

Varga pośpieszył za nią.

— Irma! Czy pani mnie nie poznaje?

— Żadnej odpowiedzi.

Varga rozmyślał, — krocąc dalej za nieznaną: To chyba niemożliwe! To futro sobolowe. Zupełnie nowe! Skąd ona to ma? Kto jej to podarował? — Czuł, że ogarnia go gniew. Dlaczego?

Przecież nie miał już z nią nic wspólnego. Zawrócił główkę niedoświadczonemu dziewczętku w ubiegłym roku, a po 3 miesiącach rozstał się z nią. Tak jak z wszystkimi. Więc cóż go teraz może obchodzić.

A jednak, zdumiony, odczuwał coś w rodzaju zazdrości. — Może wyszła za męża!

Zdecydowanym krokiem zbliżył się do niej.

— Przepraszam... Pani pozwoli... Chciałem się tylko przekonać: czy to pani, panno Irmo...

Irma zmierzyła go od stóp do głowy. Była doprawdy szczerze wzruszona, ale nie chciała okazać tego po sobie. Kochała go lecz gdy z nią zerwał gdy tak haniebnie posąpił, postanowiła wykreślić go zupełnie z swego serca.

— Panno Irmo... proszę się nie gniewać... od kogo pani to ma? — ręką wskazał na piękne sobolowe futro.

— To pana nie obchodzi! — odparła krótko.

Varga czuł, że coś stanęło mu w gardle. Jakaś kulka. Dziwił się sam swemu postępowaniu, ale czuł jakieś nowe, ogarnające go uczucie.

— Żądam, by mi pani powiedziała, skąd ma to futro? — wykrzyknął, chwytając ją za rękę.

— Nie mam obowiązku zdawania panu rachunków. Wszystko między nami

skończyło się już dawno. Na moje listy pan nie odpowiadał. Cóż pan teraz chce?

— Ja kocham pan'a...

Irma nie wiedziała co odpowiedzieć. Przyspieszyła kroku.

— Irma!...

Nie odwróciła się więcej.

Szybko przebrała się w domu i pośpieszyła do pani Kalmar. Zastała klientkę w domu. Oddała jutro, przypomniała o obowiązku zapłacenia rachunku i podniecona, zdenerwowana pośpieszyła do domu.

Późno już było gdy zapukała do drzwi mieszkania.

— Irmo kochana, nie wiesz jakie szczęście cię spotkało — zawołała matka uśmiechając się do niej radośnie.

Ze zdziwieniem spojrzała Irma na matkę.

— Wiesz kto tu był? Par Karol Varga...

— POCO?

Przybył, by prosić o twoją rękę. Wzbudziłaś jego uczucie widokiem futra. Mężczyźni rzeczywiście są nieobliczalni w swych uczuciach. Zazdrość to wielka rzecz. Słub odbędzie się za miesiąc. A pani Kalmar... wiesz dziecko posłemy jej zaproszenie...

Tłumaczyl — It —

Styczeń
12
Sobota

Dziś: Arkadiusza M.
Jutro: Gotfrйда i Leona

Wschód słońca o g. 7.40
Zachód słońca o g. 3.49
Wschód ks. o g. 9.06
Zachód ks. o g. 4.58
Długość dnia: 9.40.
Przybyło dnia: 0.28.

O miejsce dla dzieci.

Magistrat urządza plac zabaw

Miasto pracy — Łódź — posiada w swych murach dziesiątki tysięcy działwy należącej do klasy robotniczej, która lata zabaw dzieciennych spędza przeważnie nad cuchnącymi ściekami ulic i podwórzy. Dzieci te nie znają odpowiednich miejsc dla właściwych ich wiekowi gier, zabaw w lecie ani też terenów dla zdrowego i przyjemnego sportu łyżwiarskiego w zimie.

Aby udostępnić olbrzymiej rzeszy działwy swobodną rozrywkę w porze letniej i zimowej i zdobyć dla działwy odpowiednio urządzone tereny — gdzie dzieci mogłyby się bawić bez przeszkód cały dzień magistrat wystąpił z apelem do wszystkich posiadaczy takich terenów, aby wydzierżawili je za umówioną opłatą magistratowi, przyczem plac taki za trzymiesięcznym wymówieniem zostanie na żądanie zwrócony właścicielowi.

Zaznaczyć należy, że na wydzierżawionych placach magistrat nie będzie czynił żadnych poważniejszych robót; może być jedynie mowa o zrównaniu lub uwalnianiu placu.

Zgłoszenia właścicieli placów, chcących je wydzierżawić na miejsca zabaw dla dzieci, należy składać w Wydziale Gospodarczym Magistratu, Plac Wolności 14, II piętro, pokój nr. 34.

Przepisy przeciwpożarowe

są obracowywane przez województwo.

W dniu wczorajszym odbyło się w urzędzie wojewódzkim w Łodzi, z inicjatywy p. wojewody Jaszczolta, pod przewodnictwem naczelnika wydziału administracyjnego Dychdalewicza i przy udziale naczelnika wydz. bezpieczeństwa Adelsztajna, komendanta p.p. Nieldzielskiego kierownika urzędu śledczego Noska i innych przedstawicieli władz administracyjnych i miejskich konferencja w sprawie ułożenia przepisów porządkowych przeciwpożarowych.

Częste ostatnio wypadki pożarów w Łodzi i województwie łódzkim wymaga ją unormowania bezpieczeństwa odnoszących przepisami, które będą w stanie zapobiec wypadkom.

Na konferencji tej poruszony zostanie szereg bodźców, jakie w tej dziedzinie zauważono w Łodzi i na terenie województwa i ustalony zostanie szereg ogólnych wytycznych, jakie mają być objęte przepisami.

W dniu 21 bm zwołana zostanie ponowna konferencja, która ustali ostateczny tekst przepisów przeciwpożarowych. (a).

O nową umowę

pracowników miejskich z magistratem

Wobec zakończenia robót sezonowych w Łodzi, w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie zarządu związku pracowników miejskich i przedsiębiorstw użyteczności publicznej, na którym omawiano sprawę umowy zbiorowej.

W wyniku dyskusji postanowiono nie przedłużać istniejącej dotąd umowy, lecz wypowiedzieć ją, żądając równocześnie zwolnienia przez magistrat konferencji wszystkich związków na dzień 5 lutego b. r., na której omówiony zostanie tekst nowej umowy, opartej na lepszych warunkach.

Ostateczne pismo wysłane zostanie do magistratu w dniu dzisiejszym. (k.).

Przestępstwa na tle erotycznym. Dwie kobiety, które okaleczyły swych kochanków. Grozi im kara ciężkiego więzienia od 5-ciu do 10 lat.

W tych dniach dzienniki doniosły o dwóch sensacyjnych wydarzeniach na podłożu erotycznym. W obu wymienionych wypadkach, t. j. w Krakowie i w Warszawie zbrodni okaleczenia kochanki dopuściła się kobieta powodowana uczuciem zemsty.

Przestępstwo popełnione w Krakowie należy z punktu widzenia medycyny sądowej do rzadszych wypadków. Przyjaciółka adwokata G odcieła swemu kochankowi kawał języka. Poszkodowany utracił być może mowę i zakończył w tragiczny sposób swą karierę adwokacką.

Sprawczyńnię opisanych wyżej czynów odpowiadać będą przed sądem karnym i z tego względu interesującym będzie zajrzeć do księgi obowiązującego prawa, aby zorientować się, jak prawodawca czyni omawiane kwalifikuje.

Obowiązujący w b. Kongresówce kodeks karny rosyjski z 1903 r. interesującej nas kwestji poświęca część 23. zatytułowaną: „Uszkodzenie ciała i gwałt na osobie” (art. 467 — 479.).

Prawo b. Kongresówki zna trzy ro-

dzaje uszkodzeń ciała: bardzo ciężkie, ciężkie i lekkie. Działanie przestępne polega na oddziaływaniu fizycznym na organizm poszkodowanego w sposób dowolny, powodujący jeden ze skutków przez prawo przewidzianych. Wymieniony moment skutków posiada w tego rodzaju przestępstwach znaczenie decydujące.

Istotę przestępstwa należy oceniać według obiektywnych skutków działania. Kryterjum subiektywnego zamiaru sprawcy jest niemożliwe, gdyż n.p. w chwili gdy osoba A podnosi rękę w celu zadania uderzenia osobie B, trudno określić jakie mianowicie uszkodzenie zamierzała ona wyrządzić osobie B. Uszkodzenie nie bardzo ciężkie prawo traktuje jak zbrodnię i przewiduje sankcję ciężkiego więzienia. Przez uszkodzenie ciała bardzo ciężkie ustawa rozumie spowodowanie nie rozstroju zdrowia niebezpiecznego dla życia, choroby umysłowej, utraty wzroku, słuchu, mowy, ręki nogi lub zdolności rozrodczej i nieuleczalnego oszpecenia twarzy.

Jeśli którykolwiek z wymienionych

wyżej czynów spowodowałby śmierć, w takim razie winnemu groziłaby kara do 10 lat ciężkiego więzienia, a w wyjątkowych wypadkach przysługuje sądowi prawo zastosowania znanego artykułu 15 przep. przech. grożącego karą śmierci.

Bardzo ciężkie uszkodzenie ciała jest karane najsurowiej. Sankcją łagodniejszą, bo tylko karą zwykłego więzienia zagrożone jest przestępstwo zadania ciężkiego uszkodzenia ciała. Granice między oboma tymi rodzajami uszkodzeń zakreślamy przykładowo.

Utrata mowy — bez względu na to, jaką będzie organiczną przyczyną — jest uszkodzeniem bardzo ciężkim, jeśli jednak mowa została zachowana i tylko utrudniona, będzie to uszkodzenie ciężkie. Tak samo trwale oszpecenie twarzy zaliczono do uszkodzeń bardzo ciężkich, o ile nadaje ono twarzy wygląd odpychający i potworny, a przytem jeśli oszpecenie ma charakter trwały a nie przemijający.

Uszkodzenie ciężkie różni się od bardzo ciężkiego tem, iż powoduje ono „rozstrój zdrowia niezagrażający życiu, lecz stały, lub choćby czasowy, jednakże taki który zakłóci funkcje organu ciała”. Wszelkie inne uszkodzenie, poza omówionymi wyżej, będzie uszkodzeniem ciała lekkim, za spowodowanie którego grozi kara więzienia do 1 roku.

Analogicznie jak przy zabójstwie prawodawca przewiduje łagodniejszy wymiar kary w wypadkach zadania uszkodzenia ciała zamierzonego, dokonanego, pod wpływem silnego wzruszenia psychicznego”. Czy owo „silne wzruszenie psychiczne” występowało u sprawczyń tragedji krakowskiej i warszawskiej, okoliczność tę niewątpliwie wyjaśni śledztwo.

Wynowdy powyższe obejmują oba za cytowane na wstępie wypadki, jeśli jednak chodzi specjalnie o tragedję krakowską, to zaznaczyć należy, iż kodeks karny austriacki, obowiązujący w Małopolsce, przewiduje karę więzienia od 6 miesięcy do lat 5 za „działanie powodujące naruszenie zdrowia, albo niezdolność w pełnieniu obowiązków swego zawodu, przynajmniej przez dni dwadzieścia trwającą”.

Jeśli by zbrodnia przypłaciła miała poszkodowanego o trwającą przez całe życie niezdolność pełnienia obowiązków zawodowych, w tym wypadku prawo b. dzielnicy austriackiej przewiduje karę ciężkiego więzienia od lat pięciu do dziesięciu. Tak przedstawiają się w najważniejszych punktach postanowienia dzielnicowych ustaw karnych w materji przestępstw uszkodzenia ciała. K. Kl.

Epidemia wścieklizny.

Osoby pokasane przez psy winny bezwzględnie zgłosić się do wydziału zdrowotności publicznej.

Urząd weterynaryjny wydziału zdrowotności publicznej skonstatował nowy wypadek wścieklizny u psa, który przybiegł do miasta z terenu powiatu. Pies został zabity przez właściciela domu przy ul. Śląskiej Nr. 74.

Dotychczas stwierdzono, iż wściekłe zwierzę pokasało 6 osób, które podane zostały natychmiastowej kuracji.

OSOBY, KTÓRE POKASANE ZOSTAŁY PRZEZ WŚCIEKŁEGO PSA, A DOTĄD NIE ROZPÓCZĘŁY KURACJI, POWINNY BEZWZGLĘDNIENIE ZGŁOSIĆ SIĘ NATYCHMIAST DO WYDZIAŁU ZDROWOTNOŚCI PUBLICZNEJ, OKIENKO Nr. 12.

Osobom, które zarażone zostały wskutek pokasania przez wściekłe zwierzę, grozi, w razie niepoddania się specjalnej kuracji, **NIEUCHRONNA ŚMIERĆ.**

Wobec konieczności podjęcia jaknajenergiczniejszej akcji przeciwko szerzącej się w mieście wściekliznie psów, urząd weterynaryjny wydziału zdrowotności publicznej zwołuje konferencję z przedstawicielami władz administracyjnych i policyjnych, celem unormowania sprawy współdziałania tych władz w walce z groźną epidemią.

Zaznaczyć należy, iż według prowizorycznych obliczeń poddanych jest obecnie kuracji, z powodu podejrzenia o zarażenie wścieklizną **OKOŁO 40 OSÓB, POKASANYCH PRZEZ WŚCIEKŁE ZWIERZĘTA.**

Budżet miasta Łodzi.

Obciążenie podatkowe obywateli wciąż wzrasta. W roku bieżącym przypada na jednego mieszkańca zł. 41,50.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie komisji finansowo - budżetowej rady miejskiej, na którym przystąpiono do drugiego czytania preliminarza budżetowego na rok 1929-30. Za pierwsze czytanie bowiem postanowiono uznać referat generalny p. prez. dr. Wielińskiego.

W pierwszym rządzie przyjęto preliminarz rady miejskiej, w którym zaakceptowano 15 tysięcy złotych za wycieczki radnych miejskich, poświęcone zwiedzaniu różnych urzędów miejskich krajowych i zagranicznych. Chodził bowiem o to, by radni zapoznawali się z urzędzeniami różnych instytucji i przedsiębiorstw miejskich, co da im możliwość krytyki i składania fachowych wniosków w sprawie urzędów miejskich łódzkich.

Po przyjęciu preliminarza wydziału prezydyjnego i biura wojskowo-policyjnego, przystąpiono do dyskusji nad preliminarzem wydziału podatkowego.

Wyjaśnienie udzielał p. ławnik Kuk. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa podatku od zbytku mieszkaniowego. W swoim czasie bowiem magistrat i rada miejska stały na stanowisku, że podatek

od zbytku powinien być pobierany w stosunku do całego komornego, ministerstwo skarbu natomiast uważało że podatek winien być pobierany tylko od tej części komornego, które przypada na pokoje „zbyteczne”.

W międzyczasie zapadł jednak zasadniczy wyrok najwyższego trybunału administracyjnego, do którego magistrat złożył skargę. A mianowicie jeden z przemysłowców łódzkich, otrzymawszy nakaz płatniczy powołał się na stanowisko ministerstwa skarbu i wyraził gotowość zapłacenia podatku jedynie w tej wysokości jaką przewidywało ministerstwo. Wówczas magistrat pragnąc oświecić tę sprawę zaskarżył owego przemysłowca do najwyższego trybunału administracyjnego i sprawę obecnie wygrał.

N. T. A. podzielił stanowisko magistratu, z zastrzeżeniem jednakowoż, że wysokość podatku nie może przekraczać wysokości całego komornego.

Wobec stanowiska władz nadzorczych w bieżącym roku wpływ podatku od zbytku mieszkaniowego zmniejszono z 750.000 na 500.000 złotych, obecnie w

preliminarz na rok 1929, stosownie do wyroku N. T. A. podniesiono go do poprzedniej stawki.

Jeśli rada miejska zaakceptuje to, a ministerstwo uchyli, wówczas magistrat ponownie wystąpi do najwyższego trybunału administracyjnego.

W dalszym ciągu ławnik Kuk podkreślił, że preliminarzowe wpływy, są zupełnie realne, o czym świadczy budżet roku ubiegłego. W ciągu bowiem 9 miesięcy obecnego roku, t. j. za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 1928 r. wpływy wyniosły o trzy czwarte więcej niż preliminarzowe.

Preliminarz wydziału podatkowego został w drugim czytaniu przyjęty. Zaznaczyć należy, że podatki w roku bieżącym są znacznie wyższe, gdyż przy obciążeniu podatkowe 1 mieszkańca naszego miasta wyniosły w roku 1929-30 złotych 41,50, podczas gdy w roku bieżącym wynosi złotych 37,30. (—is).

Grupa oficerów rosyjskich, zamieszkałych w m. Łodzi uczestników Wielkiej Wojny oraz ruchu antybolszewickiego zawiadamia nie szem wszystkich byłych oficerów rosyjskich i rosyjan iż w niedzielę dnia 13 b. m. o g. 12-ej w cerkwi Sw. Aleksandra przy ul. Kitińskiego odbędzie się

nabożeństwo żałobne

za spokój duszy

ś. p. byłego Naczelnego Wodza Armji Rosyjskiej, Wielkiego Księcia

MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA

zmarłego na południu Francji w mieście Antibe dnia 5 stycznia r. b. o godzinie 9-ej wiecz.

TEATR MIEJSKI

„Carewicz” grany będzie w dalszym ciągu dziś wieczorem, jutro we wtorek i czwartek. Dziś ceny normalne, w wtorek i czwartek popularne.

Bilety ulgowe pomimo występu — ważne.

„Broadway”

grany będzie dziś popołudniu o godz. 4-ej (ceny zniesione), jutro o godz. 4-ej (ceny popularne), w poniedziałek o godz. 7.30 (przedstawienie związane robotniczo) we środę i w piątek następnego tygodnia.

„Długonosy Karzelek i Królowa Gąska”

Wesoła i wzruszająca jednocześnie bajeczka dla dzieci dana będzie raz jeszcze i bezwzględnie ostatni jutro o godzinie 12-ej w południe. Ceny najniższe. Bilety dziś przez cały dzień w cukierni Gostomskiego, jutro od 10 r. w kasie Teatru.

Premjera „Pygmaliona”

„Pygmalion” Bernarda Shaw’a, jedna z najlepszych komedji współczesnych literatury światowej będzie najbliższą premjera Teatru Miejskiego.

W głównej roli popolskiej wystąpi Aleksander Węgierko, który jednocześnie sztukę reżyseruje. Główną rolę kobiecą odgrywa Stefania Jarkowska.

TEATR KAMERALNY

Premjera „Murzyna Warszawskiego”

Głośna komedia Antoniego Słonimskiego „Murzyn Warszawski” grana obecnie z olbrzymim powodzeniem w warszawskim Teatrze Małym (dotychczas 50 wyprzedanych przedstawień), odegrana będzie po raz pierwszy w następną sobotę.

Reżyseruje Jan Bonecki. Role główne grają: Michał Znicz, (Hertmański), H. Lapińska, M. Dąbrowska, T. Krotke, L. Krzemieński, A. Zabłocki i Z. Ślaska.

„Sekretarka Pana Prezesa”

Wobec niesłabnącego powodzenia zostanie na afiszu jeszcze pięć razy, dziś o godz. 5 po południu (ceny zniesione), jutro o godz. 5 popołudniu (ceny zniesione) w poniedziałek, środę i piątek. Ostatnie powtórzenia „Człowieka, Zwierzęcia i Cnoty”.

Swawolna komedia Ludwika Pirandella grana będzie dziś i jutro wieczorem o godz. 9 i pół wieczorem.

TEATR POPULARNY

Dziś o godz. 4.20 pp. znakomita komedia „Świat bez mężczyzny” po cenach najniższych o godz. 8.25 wiecz. premjera głośnej sztuki G. Zapolskiej „Ich czworo”

ARARAT

Dzisiejsze przedstawienia są zawieszono. Jutro, jak zwykle o godz. 7.45 (ceny pop.) i o 10 wiecz. powtórzenie arcywesołego programu „Łatki”, który pozostaje na afiszu tylko do końca przyszłego tygodnia.

Bilety do nabycia od godz. 6-ej wiecz.

JUTRZEJSZY KONCERT TOW. ŚPIEW. „LUTNIA”

Po dłuższej przerwie jutro t. j. w niedzielę o godz. 4-ej po południu odbędzie się w Filharmonji zapowiadany pierwszy koncert Tow. Śpiew. „Lutnia” w Łodzi z udziałem chórów męskich i mieszanych pod kierownictwem Aleksandra Charuby oraz solistów Heleny Fotygo Stanisława Frydberga i Juliana Kergera. Niezmiernie interesujący program tego koncertu wzbudził jak to było do przewidzenia wielkie zainteresowanie. Niewielką ilość pozostałych biletów nabywać można w kasie Filharmonji.

ODCZYT PROF. HORBACKIEGO

Na okrojowej wystawie szkolnej zorganizowanej przez kuratorium okręgu szkolnego łódzkiego, mieszczącej się w szkole im. J. Piłsudskiego przy ul. Zakrzewskiej 54, odbędzie się staraniem towarzystwa przyrodniczego im. St. Staszica w niedzielę dnia 13 b. m. o godz. 12.30 w południe odczyt prof. W. Horbackiego p. t. „Historia powstania atmosfery”.

Wstęp dla dorosłych 50 gr. dla uczący się młodzieży 20 zr. Dojazd tramwajem Nr. 15.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła, przeżywszy lat 42, moja ukochana żona, nasza nieodżałowana matka, córka, siostra, bratowa i ciotka

B. P.

Jadwiga Kohnowa

(urodz. Cynamon).

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby przy ul. Nowomiejskiej № 4 nastąpiło w piątek, dnia 11 stycznia 1929 r., o czym zawiadamiamy pogrzebem w głębokim smutku.

Maż, córki i rodzina.

W dniu 10 stycznia 1929 r. zmarł

ś. p.

Kazimierz Pyszkowski

funkcjonariusz Centralnej Ekspedycji i Magistratu m. Łodzi, przeżywszy lat 42.

Cześć Jego pamięci!

Magistrat m. Łodzi.

W dniu 4 stycznia 1928 roku, po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła w Warszawie i tamże w dniu 6 b. m. pochowana została

b. p.

SALOMEA BELLMAN

przeżywszy lat 64

o czym zawiadamia przyjaciół i znajomych pozostała w nieutulonym żalu

Stroskana Rodzina.

Zebracy protestują przeciw wprowadzeniu bonów, zamiast pieniędzy.

Pałaca kwestja żebractwa ulicznego istotnie — nielatwa jest do rozwiązania.

W Warszawie — jak wiadomo — został już przed kilku miesiącami zastosowany system dawania żebrakom bonów, które realizuje w następstwie magistracki wydział opieki społecznej.

Niejednokrotnie rzucaliśmy na łamach „Republiki” projekt zastosowania takiego systemu również w Łodzi. To też ciekawe jest, jak wygląda w praktyce system ten z tle „zebrackich” stosunków w Warszawie — jakie rezultaty daje on w praktyce.

Jak się okazuje — żebracy przy każdej nadarzającej się okazji protestują przeciwko inowacji i nie mogą się z nią w żaden sposób pogodzić. Odmawianie przyjmowania bonów, przy okazji nawet — awantury — są na porządku dnia.

Magistrat warszawski — oczywiście — realizuje bony tylko tym żebrakom, którzy rzeczywiście jako niezdolni do pracy, zasługują na litość i poparcie, wobec nalogowców natomiast stosuje represje.

Wymownym, bo szczerze i bez ogród-

dek wypowiedzianym przykładem w tym względzie może posłużyć „klasyczny” w swoim rodzaju list, jaki wydział opieki społ. warszawskiego magistratu otrzymał w tych dniach od zawodowego żebraka „stolecznego” Jana Galeckiego.

Szanowny autor tego listu gorąco protestuje przeciwko banom żebraczym oraz oznajmia, że za żadne skarby nie pójdzie do przytulku w Brozkuwie pod Mrozami.

— „Jeżeli chcecie nam pomóc — kończy swe wywody żebrak — to skasujcie bony, za które nikt nie da kieliszka wódki. Ja już 22 lata jestem żebrakiem i wytrwam na posterunku, a do przymusowej pracy nie dam się zapędzić”.

Cyniczne protesty warszawskich żebraków mogą jednak służyć poniekąd dowodem, że system bonów jest celowy, że więc należałoby nareszcie pomyśleć o za prowadzeniu podobnego urządzenia również w Łodzi. Plaga żebractwa nie przestaje na gruncie łódzkim być aktual-

Rem.

Przed premierą w „Casino”.

Miłość i Izy Szopena.

Na tle stylowej wystawy, w obliczu wspaniałych dekoracji, rozgrywa się w tym filmie historia miłości Szopena do pięknej irlandzkiej Wodziańskiej.

Raymond Bernard, twórca „Cudu wilków” wybrał z życia mistrza tonów jeden epizod który zobrazował w scenach pełnych uroku stylowego piękna poezji.

Film posiada dużo swoistego nastroju, owany jest nimbem sentymentalizmu i czaru. Widać że reżyser czerpał inspirację do swego dzieła ze źródła — o piękna, jakim iczną generalne utwory Szopena.

Film zrealizowany jest z daleko posuniętym pietyzmem dla twórczości Szopena i jego uduchowionych wizji.

Raymond Bernard umiejętnie połączył ze sobą dwie odrębne części filmu; historię miłości Szopena do Wodziańskiej genieżę jego poszczególnych kompozycji. W ujęciu realizatora każdy utwór Szopena ma swe uzasadnienie psychologiczne, logiczne podłoże w przejawach osobistych.

Pierre B'anchar w roli Szopena o stworzył sylwetkę, tchnącą prawdą życiową i realizmem. Artysta włożył w interpretację roli cały zasób swego talentu.

Kreacja jego tchnie przed wnetr przejęciem i wnikliwym zrozumieniem roli.

Jego Szopena był nie tylko geniuszem, który porwya tłumy ale i zwykłym człowiekiem umiającym cierpieć i kochać.

Mary Bell opanowała w zupełności rolę Marii Wodziańskiej.

Film ten, który będzie wystawiony wkrótce w kinie „Casino” należy pod każdym względem do pierwszych przebojów filmowych świata. Wrażenie jego podnosi jeszcze pierwszorzędną ilustracją muzyczną orkiestry pod batutą dyr. Kantora.

CUKIERNIA „ESPLANADA”

Nowo otworzona cukiernia „Esplanada” stała się miłym spotkaniem całej wytwornej Łodzi. I nie dziwnego. Lokal ten nie tylko może konkurować z tego rodzaju lokalami stolicy, ale nieczem nie ustępuje kawiarniom Paryża.

Jeśli do tego dodamy znakomite wyroby cukiernicze wytwarzane pod kierunkiem wybitnego fachowca, cukiernika, takim jest pan Wawrzyniec Giebleh, to nie dziwnego, że „Esplanada” stała się ulubionym miejscem spotkań towarzyskich całej Łodzi.

Wszystko w szkole - jak najmniej w domu!

Tak brzmi hasło współczesnego systemu nauczania.

Wraz z redukcją godzin szkolnych należy usunąć zbyteczny balast materiału.

W dniu wczorajszym rozpoczął się w Krakowie ogólnokrajowy zjazd dyrektorów szkół średnich który ma powziąć szereg rezolucji odnośnie zamierzonych przez ministra Świątalskiego reform.

Między innymi jak nas poinformowała delegacja łódzka, rozważane będzie również zagadnienie, które zupełnie świeżo stało na porządku dziennym życia szkolnego, a o którym pokrótce już donosiliśmy.

Chodzi o wprowadzenie z dniem 1 lutego interesującej zmiany w szkolnictwie, a mianowicie

40-minutowych lekcji,

miał trwających dotychczas 50 minut. Zagadnienie, aczkolwiek pozornie mało ważne, ma jednak kolosalne znaczenie.

Nie od rzeczy więc będzie poświęcić tej sprawie, żywo interesującej ogół młodzieży rodziców i wychowawców tych kilka uwag.

Wprowadzenie 40-minutowej lekcji spowoduje, iż w szkołach istnieć będzie niejako 5-godzinny dzień pracy przy czym na właściwe zajęcia naukowe przypadną 4 godziny zegarowe, a jedna przeznaczona jest na konieczny wypoczynek wśród zajęć — na pauzy.

Ten pozornie nieznaczny początek reformy naszego szkolnictwa posłuży jako doraźne usunięcie przeciążenia młodzieży, nieznaczne, ale pozytywne i celowe.

Należy jednak zwrócić uwagę na szczególne okoliczności, towarzyszące tej nowacji.

Oto program nauczania nie został dotąd zmieniony. Pozostaje przy 5-godzinnym dniu szkolnym, w tych rozmiarach i takim zakresie jak m był dotąd przy dniu szkolnym 6-godzinny.

Jakież więc efekt i trwała korzyść może przynieść dokonane skrócenie dnia pracy w szkole, skoro nie nastąpi równocześnie odpowiednia redukcja materiału naukowego?

Rozmawialiśmy na ten temat z pewnym wybitnym pedagogiem, wykładającym w jednej z szkół średnich. I doszliśmy do przekonania że może się wytworzyć sytuacja daleko gorsza, niż dotychczas.

Nauczyciel bowiem będzie odpowiedzialny za wyczerpanie materiału naukowego i, tracąc codziennie 10 minut, z konieczności będzie musiał przetrząść część programu na pozaszkolną, domową pracę ucznia.

Młodzież więc pozostawać będzie w szkole o godzinę mniej, ale zato zmuszona będzie odrabiać w szkole część wiedzy odrabianą w domu, co się odbywa przeważnie w nieodpowiednich warunkach mieszkaniowych i w sposób nieodpowiedni.

Kto wygrał

w trzecim dniu ciągnięcia 3 ej kl. 18 tej lot. państwowej.

Główne wygrane

- 5.000 zł. nr. 166878.
- 2.000 zł. nr. 152953.
- 1.000 zł. n-ry: 84311 93900
- 500 zł. nr. 80578.
- 400 zł. n-ry: 33642 93759 131758 137190.
- 300 zł. n-ry: 11544 26510 43484 86425 113735 147825 163795 167847.
- 250 zł. n-ry: 6730 7832 8226 8462
- 13800 13907 18280 18716 22608 22636
- 24412 25618 32576 33853 35037 35946
- 39377 39389 40116 42236 47067 48262
- 48651 57198 57117 61144 61799 64138
- 68114 68845 75209 78553 78630 81734
- 9074 104668 119052 123481 124899
- 129232 129493 134312 134446 138338
- 139236 14056 141602 142842 148966
- 15115 151335 154515 156172 156265
- 158814 161825 165599 167590 174547.

Zarówno nauczyciel jak i uczeń staną wobec trudności. Nauczyciel łatwiej znajdzie dla siebie wyjście stosując prostą dawną, starą formułę:

„Resztę przerobicie w domu sami, stąd — dotąd”.

Uczeń zaś, otrzymawszy dziennie 5—6 takich zleceń stanie wobec perspektywy poważnego przepracowania się, lub też nieodrobienia należytego lekcji.

W tym wypadku redukcja godzin szkolnych nie tylko nie będzie żadną ulgą dla młodzieży, ale przeciwnie

jeszcze większym jej obciążeniem, do którego dopuścić nie należy.

Rozważanie tej sprawy przynieść ma obecny zjazd dyrektorów szkółnych Zgłosić ma w tej sprawie odpowiednie wnioski rezolucje. Wobec tego iż redukcja godzin szkolnych już jest rzeczą ustalona zjazd zaś radzić ma jedynie nad skutecznym sposobem wprowadzenia tej nowacji w życie, należy wyrazić życzenie, by w sposób ścisły, właściwy zredukowano wybujały rozmarami swymi materiał naukowy.

Inaczej dobra myśl i najlepsza wola będą spalone.

Jak słysząc zamierzenia władz szkolnych idących w kierunku redukcji programu nauczania i usunięcia z niego zbytecznego balastu.

Zyczyć więc sobie należy, by reforma ta przeprowadzona była z jaknajwiększą skrupulatnością. A nadto by pomyślano również o ułatwieniu młodzieży szkolnej pracy domowej przez zaniechanie wszelkich nieprodukcyjnych przepisów, kreśleń, rysunków, lepieł i malowań.

gdyż w domu uczeń przeważnie nie posiada żadnych po temu warunków.

Cóżar nauki powinien przenieść się do gmachu szkolnego i polegać powinien na wpaianiu w uczniów tylko takiego zakresu wiedzy jak może się stać trwałym nabytkiem młodego umysłu.

— Jaknajmniej w szkole — jaknajmniej w domu! — oto jak brzmić powinno hasło według którego dokonana zostanie reforma nauczania, mająca być skuteczną ulgą dla młodzieży.

Być może, a nawet najprawdopodobniej, nie uda się tego wprowadzić odrazu, łącznie ze skróconym dniem szkolnym t. j. 1 lutego b. r. Niechaj tylko doczyni się obecnie odpowiednie przygotowania, by można było wprowadzić zreformowany program z początkiem nowego roku szkolnego — a już zrobi się bardzo wiele.

Tego od władz szkolnych oczekujemy. Niewatpliwie obecny zjazd dyrektorów szkół średnich i prace władz oświatowych wydadzą odpowiednie rezultaty.

S-m

Magistrat kupuje obrazy.

Podwaliny przyszłej stałej placówki artystycznej.

Jak się dowiadujemy, magistrat m. Łódź, kierując się dążeniem do zapoczątkowania w mieście naszym nareszcie stałej galerii sztuk pięknych, faktycznie przeszło półmilionowa Łódź wciąż jeszcze nie posiada, (wbrew nadziejom, pokładanym w swoim czasie w rozwój imprezy w parku im. Sienkiewicza) zakupił obecnie za sumę 7.000 złotych szereg wartościowych obrazów m. i. s. w. malarzy, które stronił być podwaliny przyszłej stałej placówki.

Fundusz powyższy został wyasygnowany z pieniędzy, przeznaczonych już dawno na ten cel. Dotychczas z pieniędzy tych nie robiono odnośnego użytku. Obecnie magistrat sam walczył w sprawie w swoje ręce, to też możemy nadzieję, że z czasem Łódź dojdzie do posiadania reprezentatywnej placówki, ileużącej z powagą i podziomem kulturalnym tak wielkiego środowiska miejskiego, jakiego być może.

Do sprawy tej powróćmy szczegółowo w najbliższych dniach, podając ją obszernie omówić.

Z.

Miasto suchotników

Istnieje w Anglii i korzysta ze specjalnej opieki rządu.

Niezmierzalnie ciekawy przykład opieki społeczno-sanitarnej przedstawia miasteczko Papworth w Anglii, oddalone o 20 km. od Cambridge, a założone po wojnie specjalnie dla chorych na gruźlicę płuc. Fundacja ta ma na celu dokładną izolację podległych suchotników od zdrowego społeczeństwa, a zarazem zapewnienie rekonwalescentom odpowiedniej dla nich pracy.

Chorzy na gruźlicę, przebywający stale pośród zdrowych, przynoszą tym ostatnim zawsze niebezpieczeństwo zarażenia. Nadto doświadczenie lat ostatnich wykazało, że rekonwalescenci, powrócivszy po wyjściu z sanatoriów do dawnych zajęć, popadają częstokroć powtórnie w chorobę z powodu nadmiernej wysiłku fizycznego.

Aby tedy uniknąć powyższych ujemnych następstw, spróbowano następującego eksperymentu. Założono osobne miasteczko, wyłącznie dla suchotników, z różnymi zakładami przemysłowymi, kościołem, szkołą, małym teatrem, sklepami, magazynami i t. p.

Rekonwalescent, odesłany z sanatorium do Papworth, dostaje się naprzód pod obserwację lekarską dla zbadania jego stanu zdrowia i zasobu sił fizycznych. O ile chory posiada znajomość jakiegoś odpowiedniego rzemiosła, to po przejściu okresu próbnego rozpoczyna zaraz pracę, przyczem dostarcza mu się częstokroć narzędzi specjalnie skonstruowanych, lżejszych i łatwiejszych do użycia.

Liczbę godzin pracy oznacza lekarz. Roboty dozoruja osoby, które również przeszły chorobę płucną, wiedzą, czego można żądać od słabowitych rekonwalescentów; dzięki temu unika się nadmiernego przeciążenia robotników. Jeżeli zaś wód wykonywany dawniej przez chorego, wymagał zbyt wielkiego wysiłku fizycznego, to musi się on nauczyć innego, lżejszego rzemiosła. I tak rolnika zamienia się na stolarza, kowala na zegarmis-

Nauka odbywa się na miejscu, trwa zazwyczaj sześć miesięcy. Ogólnie daje się pierwiastki rzemiosłom, które można wykonywać siedząco. Istnieją więc w Papworth zakłady stolarskie, rymarskie, siewskie, krawieckie, złotnicze, drukarnie i t. p. Nieznaczna liczba chorych trudni się nadto ogrodnictwem i hodowlą drobiu. Przeróżne wyroby chorych poddaje się naprzód gruntownej dezynfekcji, a następnie sprzedaje się w magazynach londyńskich.

Chorzy pracują w dobrych warunkach higienicznych, pracowni są przestronne i należycie wietrzne. Zarząd miasteczka, na czele którego stoi Dr. Varricr Jones, dba też wielce o higienę mieszkań, urządzonych skromnie, lecz z wszelkimi wygodami. Mieszkańca znajdują się w dużych, jednopiętrowych pawilonach lub w osobnych małych domkach. Chorzy mieszkający razem z rodziną zajmują większe domy.

Troskliwa opieka rozciąga się nad dziećmi, by je ustrzec od zarażenia; szkołę mają one na miejscu. Istnieje też w miasteczku szpital, przeznaczony dla członków kolonii, którzy popadną w jakąś przygodną chorobę, zwłaszcza pociągniętą z komplikacjami, pozostałą w nim chorzy, aż do wyleczenia, pozmem podejmują napowrót przerwaną pracę. Absencje z powodu choroby nie trafiają się w Papworth częściej, niż w innych fabrykach, gdzie pracują zdrowi robotnicy.

Placę pobiera chorzy normalna, t. j. tej wysokości co zdrowi pracownicy w tej samej branży, aczkolwiek wydajność pracy tych ostatnich jest znacznie wyższą. Mimo to ogólny bilans zakładów przemysłowych w Papworth zamyka się bez deficytu, gdyż odnawiają zysk przedsiębiorców i podatki. Pozostałe koszty, połączone z utrzymaniem kolonii suchotniczej, ponoszą państwo i samorządy. W roku 1921 przebywało w Papworth 204 chorych, z tego 64 z rodzinami, obecnie liczba mieszkańców miasteczka wzrosła znacznie.

Omawiana instytucja przynosi duże korzyści nie tylko sanitarne i ekonomiczne, ale też moralne. Stwarza bowiem dla chorych środowisko o zdrowej, miłej atmosferze duchowej, gdzie nie czują się oni ograniczonymi upośledzonymi, lecz żyją w warunkach zbliżonych do normalnych, co ich wielce podnosi na duchu. Zarazem wykazał powyższy eksperyment, że podlegli suchotnicy mogą umiarkowanie pracować, a tym samym, zamiast być ciężarem dla społeczeństwa, potrafią stać się czynnymi i użytecznymi jego członkami.

M. N.

SOBOTA, 12 STYCZNIA.

16.56 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium astronomicznego, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12.10 — 13.00 Koncert płyt gramofonowych dla słuchaczy ze wsi. Gramofon i płyty z firmy B. Rudzki (Marszałkowska 87 i 146). 14.50 — 15.10 Komunikaty meteorologiczne, gospodarcze i nadprogram 15.35 — 15.50 Komunikat samorządowy. 15.50 — 16.45 koncert płyt gramofonowych. 17.00 — 17.25 Odczyt p. t. „Podróż w Wschód w świetle nauki” — dr. Feliks Burdecki. 17.25 — 17.50 Odczyt p. t. „Przechadzki: art. po Warszawie” — dr. Marian Hencel. 17.55 — 18.50 Program dla dzieci. Transmisja z Krakowa. 18.50 — 19.10 Rozmaitości 19.10 — 19.35 „Radiokronika” — dr. Marian Stępski. 19.56 — 20.00 Sygnał czasu z Warsz. Obserwatorium Astronomicznego. 20.00 — 20.30 Odczyt org. staraniem Ligi Samoobrony wystarczalności Gospodarczej 20.30 — „Madame Pompadour” operetka w 3 aktach L. Falla. W przerwie kom. Teatrów Miejskich. 20.00 — 22.05 Komunikat lotniczo-meteorologiczny. 22.05 — 22.20 Komunikaty P. A. T. 22.20 — 22.30 Komunikaty policyjne, sportowe i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

Dyżury opieki.

Dziś w noc dyżurują apteki: P. Wójcickiego (Napierkińskiego 27), W. Danieleckiego (Piotrkowska 1), J. Jankowskiego i Cymera (Wółczańska 37), J. Hartmana (Młynarska 1) i J. Kachana (Aleksandrowska 80). (b).

CASINO

Ceny obniżone!

Ceny obniżone!

Gigantyczny rozmach inscenizacyjny romantycznie spotęgowanych dziejów **Stenki Razina** pod tytułem

WOŁGA... WOŁGA..!

W realizacji genialnego twórcy „Carskiego Kurjera” **W. Turżańskiego**. Monumentalna epopea sentymentu stepów i wód Wołgi, wielkich miłości i krwawych nienawiści.

Obraz ilustrowany orkiestra symfoniczną i chórami pod kier. **L. KANTORA**.

Ceny obniżone od godziny 6-tej.

Od godz 12-ej do godz. 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Polak dentystą

na dworze szacha perskiego repara-
ruje zęby monarche i arystokracji

Na dworze szacha perskiego funkcje nadwornego dentysty sprawuje polak, p. Zygmunt Mielczarkiewicz.

Rodak nasz przebywa na dworze egzotycznego władcy już 7 lat. Kiedy objął swe stanowisko, szczerka monarchy pozostawiała wiele do życzenia. P. Mielczarkiewicz zabrał się z zapalem do pracy i w krótkim czasie doprowadził kró-

lewskie uzębienie do porządku. Ale tu nie skończyły się jego trudy. Monarcha ma dwór, liczną swiętę, sztab oficerów i urzędników, — a ci z kolei mają dziury w zębach. To też p. Mielczarkiewicz nie inoże użalać się na brak zajęcia.

Materiałnie powodzi się p. Mielczarkiewiczowi doskonale. Pobiera stałą gażę od monarchy, a nadto posiada liczną klientelę prywatną.

Jednak p. Mielczarkiewiczowi, ani jego żonie nie służy klimat Teheranu. Nosi się z myślą powrotu do kraju.

BAL NA „Gniazdo”

Dnia 17 stycznia r. b. odbędzie się na rzecz domu sierot „Gniazdo” doroczny bal w lokalu Tow. Śpiewaczego „Piotrkowska” 243. Zarząd najmniejszym zwraca się z prośbą do tych osób, którym z powodów niezależnych od Zarządu zaproszeń nie doreczono, by łaskawie zechcieli zwrócić się po bilety do wyś. Bractwa „Gniazdo” w ul. Kościuszki 93, codziennie pomiędzy godz. 2-4, telef. 18-35.

Przeciw podwyżce podatku mieszkaniowego.

Mieszkańcy miast są nadmiernie obciążeni.

Jak wiadomo, rząd złożył niedawno w sejmie, między innymi przedłożenia podatkowymi, przedłożenie w sprawie nowelizacji ustawy z 1925 roku o rozbudowie miast, która wprowadzono państwowy podatek od lokali w wys. 6 proc od czynszu przedwojennego (z czerwca 1914 roku). Rząd domaga się mianowicie podwyższenia tego podatku z obecnie obowiązujących 8 procent na 12 procent. Z kwoty tej przypadłoby 6 proc. na państwowy fundusz rozbudowy, 4 procent dla miast, 2 procent na fundusz kwaterek wojskowy.

Rząd powołuje się w swem przedłożeniu na to że pobierane przezeń dotychczas 2 proc na cele państwowego funduszu rozbudowy nie wystarczają nawet na oprocentowanie kredytów, udzielanych przez skarbnicę państwa na rozbudowę miast. Uzasadnienie to jest nieuzasadnione. Niemniej jednak być może

należy także ze stanem gospodarczym ludności, dla której już dotychczasowy podatek od lokali jest za wysoki, jeżeli chodzi o robotników, urzędników, emerytów itp., a więc o warstwy, żyjące ze stałych, a naprawdę głodowych uposażeń. Dla tych ludzi projektowana podwyżka podatku lokatorskiego o 4 procent będzie zabójcza.

W sprawie powyższej wpłynął ostatnia do klubów sejmowych memoriał, opracowany przez stowarzyszenie „Lokator”, z przedstawieniem szkodliwości projektu podwyżki podatku lokatorskiego dla szerokiej mas ludności.

Memoriał wskazuje, że podniesienie podatku mieszkaniowego jest bardzo niepopularne, gdyż dochody mieszkańców miast stale się zmniejszają, a z drugiej strony mieszkańcy miast opłacają coraz wyższe podatki w rozmaitej formie.

Słusznym jest, że należy odbudować kraj, lecz byłoby niesłuszne zwać cały ciężar odbudowy na barki mieszkańców miast, lokatorów i sublokatorów, już tak bardzo obciążonych.

Za podstawę do opodatkowania winien być wzięty podatek dochodowy, przy czym należałoby zwolnić od opodatkowania te dochody, które ledwo wystarczają na wyżywienie rodziny.

Ludzie i książki.

W literaturze światowej wybijają się w ostatnich czasach pisarz islandzki piszący po duńsku, Gunnar Gunnarsson, którego nazwisko stawiane jest dziś obok nazwiska Hamuna i Strindberga. Kilka powieści tego poważnego pisarza przetłumaczono już na inne języki europejskie. Są to: „Siedm dni ciemności”, „Skazany” oraz „Określ na niebie” znakomite dzieła autobiograficzne.

Pod tytułem „Tolstoj jako psychopata” wyszła niedawno w Belgradzie praca byłego kierownika szpitala w Charkowie, N. Kramskiego. Tolstoj, nazwany „wielkim burzycelem” przedstawiony jest w tej książce jako komediant, jako człowiek negacji, anarchista, słowem, jako jedna z przyczyn całego późniejszego duchowego rozprężenia i upadku Rosji. Książka jest wybitnie tendencyjną i ukazanie się jej na półkach księgarskich wywołało wielkie poruszenie wśród literatów rosyjskich.

Znakomity współczesny pisarz niemiecki Józef Ponten ogłosił w jednym z tygodników literackich ciekawą uwagę na temat filmu. W szkicu tym Ponten pisze, że zamierza w najbliższej przyszłości obok swych utworów literackich, rozpocząć prace nad scenariuszem filmowym.

Widzieć w obrazach to co się pisze musi być największą radością pisarza — temi słowami kończy on swe uwagi.

Redagowane w Turynie przez Alfrede Polledre wydawnictwo „Il Genio Slave” zapowiada wydanie w najbliższym czasie przekładów szeregu wybitnych polskich utworów beletrystycznych. W pierwszym rzędzie wydany ma być w języku włoskim zbiór nowel Żeromskiego, następnie pójdą nowele Reymonta oraz „Zamorski diabeł” Sieroszewskiego.

Zebrał Plick.

Elektryfikacja okręgu łódzkiego

Wobec zatwierdzenia przez komitet organizacyjny towarzystwa elektryfikacji okręgu łódzkiego planu technicznego, w przyszłym tygodniu wyjeżdżają do Warszawy pp. star. Rzewski, burmistrz m. Zgierz Świercz i nac. wydziału przedsiębiorstw miejskich inż. Brzozowski celem przedłożenia ministerstwu wniosku o koncesję.

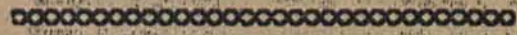
Plan techniczny elektryfikacji okręgu łódzkiego przewiduje iż sieć przechodzić będzie jednym głównym ogniwem przez miasta: Aleksandrów — Zgierz — Stryków. Brzeziny — Koluszki Rokiciny — Tuszyń — Rzgów — Pabjanice — Konstantynów — Aleksandrów, drugiem zaś przez Ozorków — Łęczycę — Głowno — Tomaszów i Piotrków.

Od tych dwóch ogniw przeprowadzone dopiero zostaną rozgałęzienia sieci do innych miejscowości okręgu.

Dr. med. J. POLAK

Choroby alergiczne, astma, pochrzywka, artretyzm
Piotrkowska 121, m. 3 fr. II p.
tel. 64-21. przyjmuje od 11-ej do 1-ej

Pałestynskie wino
Karmel „Barzel”

jest znakomitym środkiem leczniczym przy anemii i rekonwalescencji, bo zawiera duży odsetek żelaza.

„BARZEL”

zdobyło sobie uznanie najwybitniejszych lekarzy świata.
Żądajcie „BARZEL” w zaplombowanych butelkach

CZYTAJ CIE

„EXPRESS WIECZORNY”

Dziś nareszcie premiera

dawno oczekwanego wspaniałego polskiego filmu, tętnącego młodością, humorem i żęzną

„DZIKUSKA”

Słoneczna historia z łęzkę, według popularnej powieści

IRENY ZARZYCKIEJ.

Reżyserja znakomitego **HENRYKA SZARO.**

W rolach głównych:

Marja Malicka i Zbyszko Sawan.

Wspaniała ilustracja muzyczna w wykonaniu wielkiej orkiestry symfonicznej pod kierunkiem **TEODORA RYDERA.**

Początek przedstawień o g. dzinnie 4-ej po poł., w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w poł., ostatniego o godzinie 10-ej w.ecz.

Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł., w soboty i niedziele od godziny 12-ej do 3-ej po poł. wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

FANTAZJA PIĘKNYCH PAN ma obecnie szerokie pole do popisu. Wszystko zależy od dobrego smaku i pomysłowości kobiet.

Moda kierowała się zawsze kaprysem i fantazją, ale podczas gdy przez szereg ostatnich lat fantazje te były niemal uniwersalne i wszystkie kobiety na świecie uznawały równocześnie to samo dziwactwo mody, np., kwiaty sztuczne, przypięte do ramienia i t. p., tej zimy nagle zapanowała ogromna różnorodność fasonów.

przybranie może jakiś oryginalny ornament, haftowany perlami i strassami.

Rycina pierwsza pokazuje nam zachwycającą suknię stylową z beige i złotego aksamitu. Przód i staniczek ubrane są złotą lamą. Obok widzimy suknię balową z ciemnoczerwonej tafty. Suknie wieczorowe widzimy też na rycinie 2-jej.

dwa ukośne pasy, które tworzą na plecach rodzaj ogonka.

Na rycinie trzeciej widzimy płaszcz z kolorowego aksamitu. Krój jego pro-

A więc suknia aksamitna w kolorze ciemnowiśniowym lub brązowym. Forma płaszczowa. Zapięcie z boku na klamrę. Kieszenie i rękawy ozdobione haftem i aplikacją w dyskretnych kolorach. Dalej — suknia z granatowego, wełnianego rypsu. Kłoszowy fartuszek naszyty do górnej partji i zamaskowany, nakryty bortą. Suknia z materiału wełnianego w kratkę. Forma jumperowa. Spódniczka wąska. Górna partja bluzkowa, spięta skórzanym paskiem. Wycięcie kwadratowe.

Jako nowość, powróciły w roku bieżącym przez wiele lat pogardzane mufki. Niewiadomo tylko czy panie na-

sty, a przybranie polega na ładnym futerku i pasach dookoła talji.

A teraz nieco o sukniach wizytowych i domowych. Przy sprawianiu takiej sukni, pani zadaje sobie przedewszystkiem kłopotliwe pytanie: Czy wybrać formę prostą, czy asymetryczną? Czy spódnica ma być domowa, szeroka, lub wąska?

Otóż jeśli suknia służyć ma nie tylko jako wizytowa, lecz także jako toaleta spacerowa, forma jej musi być prosta. Spływające kaskady, które wydłużają suknię z przodu lub z tyłu, a wreszcie po bokach, nadają się tylko do salonu, lub do teatru.

Jednakowoż i w tej formie prostej są pewne odchylenia. A zasadniczo forma zależy od materiału. Przekonano się, że

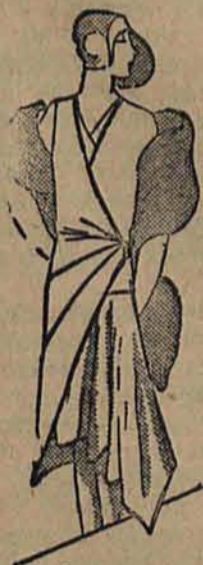

Suknia stylowa i suknia wąska, wydłużona, to niby dwa bieguny, pomiędzy którymi mieści się mnóstwo kombinacji. Trudno byłoby je bliżej określić.

Do różnych form toalet nadają się różne materiały i przy wyborze modelu musimy kierować się rodzajem materiału. Inny będzie fason sukni taftowej, inny tiulowej, jeszcze inny aksamitnej lub złotem haftowanej georgetowej.

Kombinacje materiałów i kombinacje form pozwolą każdej pani ubrać się według osobistego gustu i zamiłowania.

Płaszcz wieczorowy, uważany dawniej za rzecz bardzo zbytkową, staje się dziś nieodzowną koniecznością. Służy on jako rama i dopełnienie lekkiej toa-

lety wieczorowej i powinien zgadzać się z nią w kolorze.

Do tego celu nadają się doskonale płaszcze z kolorowego, jedwabnego brokatu. Doskonale wygląda taki płaszcz w połączeniu z długą kłoszową peleryną, która okrywa plecy i ramiona i przytrzymana jest szalowym futrzanym kołnierzem. Od ramion spływają na plecy

materiały wełniane, czy to będzie cienki rypsu, kaska lub kaszmir, dadzą się doskonale ułożyć w kaskadę lub t. zw. dzwony. O ile natomiast wybiera się materiał w kratkę, pasy, lub jakiś wzór choćby mało wyraźny, forma sukni musi być prosta.

Podajemy dla orientacji kilka specjalnie ładnych wzorców.

sze zechcą się do nich rychło przyzwyczaić, ze względu na to, iż mają rączki zajęte torebką, często parasolem nie licząc drobnych sprawuneczek, które robi się, chodząc po mieście.

Otóż dla wygody robi się obecnie mufki, łączące piękno z wygodą. Jest to kombinacja mufki z torebką. Torebka jest umieszczona w wycięciu u góry mufki i zapinana mechanicznie.

Irene.

ZEGAREK

ZENITH
TO SZCZYT PRECYZJI

Naogół suknie stylowe sporządzamy ze sztywnej, szumiącej tafty. Towarzyszyć im będzie staniczek okrągło wycięty bez rękawów, całkiem gładki i dość opięty. Falbany z tiulu często zdołają dołom wcale długą spódnice. Jako

16 proc. dywidendy wypłaca swym akcjonariuszom Bank Polski.

Pisma doniosły, że na wczorajszym posiedzeniu Rady Banku Polskiego zatwierdzony został projekt podziału zysków za rok operacyjny 1928, przy czym z ułupionego zysku w kwocie 36 miljonów w wydzielona będzie dywidenda w wysokości 16 proc.

Przedstawimy pokrótce sposób podziału zysku według obowiązującego statutu. Art. 75 (cz. I i II) stanowi:

„Z całego czystego rocznego zysku przeznaczają się 10 proc. na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20 proc. kapitału zakładowego; w następnych latach przeznaczają się na ten cel 5 proc. aż do chwili, gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego. Z reszty wydziela się przede wszystkim akcjonariuszom dywidendę nie wyższą niż 8 proc. Jeżeli po potrąceniu na fundusz zapasowy zysk nie przekroczy 12 proc. kapitału zakładowego, to z części zysku pozostałej po odliczeniu 8 proc. dywidendy przeznaczają się połowę dla akcjonariuszy, a połowę dla skarbu. O ile zysk wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy przekracza 12 proc. kapitału zakładowego, to z nadwyżki pozostałej po odliczeniu 8 proc. dywidendy, 2 proc. super-dywidendy i 2 proc. dla skarbu przypada jedna trzecia na dalszą super-dywidendę, a dwie trzecie dla skarbu”.

Tutaj nadmienić należy, że co do roku ubiegłego miało zastosowanie przepis wyjątkowy. Jak wiadomo, jedna trzecia akcji reprezentujących kapitał akcyjny banku naraził naskutek postanowienia planu stabilizacyjnego, jest własnością państwa i zdeponowana jest u doradcy; akcje te partycypują w podziale zysku dopiero po pokryciu normalnej 8-procentowej dywidendy pierwszej 100-miljonowej emisji i to w żadnym razie nie mogą przynieść dywidendy wyższej aniżeli 10 proc.

Nadmienić należy jeszcze, że kapitał rezerwowy Banku wynosi już około 66 proc. kapitału zakładowego, wobec czego dotowany już wogóle nie jest.

Naskutek tego rachunek podziału zysku wyglądać musi następująco:

Po potrąceniu 8 milj. złotych na dywidendę pozostaje 28 milj., z czego 2 milj. złotych przeznaczają się na pierwszą super-dywidendę oraz 2 milj. na rzecz skarbu. Wobec tego, że w ten sposób pierwsza emisja daje 10 proc., takąż dywidendę otrzyma skarb z drugiej emisji, t. zn. 5 milj. złotych. Reszta t. j. 19 milj. złotych ulega podziałowi w dwóch trzecich dla skarbu, w jednej trzeciej dla akcjonariuszy, którzy wobec tego otrzymają, po potrąceniu pewnego przeniesienia na r. 1929 — 6 milj. W ten sposób akcjonariusze pierwszej emisji otrzymają razem 16 milj. złotych czyli 16 proc. dywidendy. Skarb otrzyma ok. 19 miljonów złotych.

W ten sposób, dzięki przepisom statutowym, a częściowo i planu stabilizacyjnego powstała tak wielka dywidenda. Przytoczymy, że dywidenda Banku Polskiego wynosiła:

- za rok 1925 — 11 proc.
- za rok 1926 — 10 proc.
- za rok 1927 — 14 proc.
- za rok 1928 — 16 proc.

Jak widać, dywidenda ta ma tendencję wzrastania bardzo wydatnego. Podkreślić należy, że gdyby nawet druga emisja była rozsprzedana i wobec tego gdyby partycypowała w zyskach na równi z pierwszą, dywidenda byłaby bardzo wysoka, bowiem i wtedy rachunek wyglądałby następująco:

- 8 proc. dywidendy 12 milj. zł.
- 2 proc. super-dywidend. i 3 milj. zł.
- 2 proc. dla skarbu 3 milj. zł.
- 1/3 reszty superdywid. II 6 milj. zł.
- 2/3 reszty dla skarbu 12 milj. zł.

Razem 36 milj. zł.

Tak więc, gdyby całkowity kapitał akcyjny partycypował w zyskach miały

byśmy dywidendę 21 milj. zł.: 150 milj. zł., a więc 14 proc.

Już w zeszłym roku wskazywaaliśmy na zupełną niewłaściwość tego rodzaju polityki dywidendowej dla banku emisyjnego. Bank Polski jest chyba unikatem wśród swoich kolegów. W każdym razie obecny sposób podziału sprawia, iż nasz bank biuletowy zaliczony być musi do najlepiej prosperujących spółek akcyjnych w kraju, zjawisko — jeżeli uwzględnić publiczny charakter tej spółki — całkiem anormalne.

Niestosunkowo trafniejszym byłoby wzmocnienie rezerw kapitałowych Banku Polskiego. Jak powiedzieliśmy już w obecnej chwili art. 75 Statutu nie pozwala na dotowanie kapitału rezerwowego,

ponieważ przekroczył on połowę kapitału zakładowego, t. zn. kwotę 75 milj. zł.

Zahamowanie zwiększenia rezerwy jest całkiem niesłuszne. Rezerwy te wynoszą dzisiaj ledwie 10 milj. dolarów, co już w naszych warunkach stanowi niewiele.

Aczkolwiek świadomi jesteśmy, iż wnioski tego rodzaju nie mogą liczyć na benevolentium akcjonariuszy, jednakże interes publiczny nakazuje nam domagać się zmiany części I art. 75 Statutu Banku Polskiego w kierunku zniesienia przeszkody do powiększenia rezerw i zapewnienia im dotacji wzrastającej progresywnie w miarę wzrastania mającej się wydzielić dywidendy.

Dr. A. Z.

GIELDY.

URZEDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ z dnia 11-go stycznia 1929 roku.

CZEKI.
Belgia 123.96 Holandia 357.95, Londyn 43.25, 43.25, Nowy York 8.90, Paryż 34.87 i pół, Praga 26.40 i pół, Szwajcaria 171.64, Sztokholm 233.56, Wiedeń 125.39, Włochy 46.67 i pół, Marka niemiecka 211.91.

URZEDOWA CEDULA GIELDY WARSZAWSKIEJ z dnia 11-go stycznia 1929 roku.

Bank Dyskontowy 138.—, Bank Polski 191.50, 190.50, 190.75, Bank Zachodni 90.—, Bank Zarobkowy 81.—, Spiess 240.—, Słja i Światło 109.—, 108.—, Cukier 46.25, 46.—, Weziel 98.—, Cegielski 43.—, Modrzewów 32.50, Ostrowiecku Serja B. 94.—, Starachowice 39.25, Borkowski 15.50.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 114.75, 114.—, pożyczka stabilizacyjna 92.—, dolarówka 104.50, 102.75, 103.50, 5 proc. konwersyjna 57.—, 5 proc. konwersyjna kolejowa 60.—, dolarowa 85.75 kolejowa 102.50 8 proc. Banku Gosp. Krajowego 94.—, 5 proc. Banku Gosp. Krajowego 83.—, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 49.25, 5 proc. m. Warszawy zł. 55.—, 8 proc. m. Warszawy zł. 70.25, 71.—, 70.75, 5 proc. m. Łodzi 50.25, 8 proc. m. Piotrkowa 62.—, 10 proc. m. Siedlec 71.—, 6 proc. m. W-wy z r. 1926 58.—.

NOTOWANIA BAWELNY.

New York, 9 stycznia. Bawelna amerykańska. Zamknięcie: styczeń 19.98—19.99, luty 20.—, marzec 20.04, kwiecień 20.04, maj 20.04—20.06, czerwiec 19.85, lipiec 19.67 — 19.69, sierpień

19.62, wrzesień 19.55, październik 19.49, listopad 19.81. Kontrakty południowe: październik 19.25, listopad 19.26, grudzień 19.25, loco 20.25. Tendencja mocna.

New Orleans, 9 stycznia. Bawelna. Zamknięcie: styczeń 19.31, marzec 19.37 — 19.38, maj 19.41 — 19.43, lipiec 19.30, październik 18.98 — 19.00, loco 19.17.

Liverpool, 10 stycznia. Bawelna amerykańska. Zamknięcie: styczeń 10.24, luty 10.25, kwiecień 10.29, maj 10.32, czerwiec 10.28, lipiec 10.29, sierpień 10.22, wrzesień 10.16, październik 10.11, listopad 10.06, grudzień 10.07, loco 10.55.

Aleksandria, 10 stycznia. Bawelna egipska. Zamknięcie: Sakellaris: styczeń 37.45, marzec 37.93, maj 38.30, listopad 38.38, Ashmoun: luty 22.80, kwiecień 23.32, czerwiec 23.86, październik 24.37.

Liverpool, 10 stycznia. Bawelna egipska. Zamknięcie: styczeń 19.43, marzec 18.65, maj 18.79, lipiec 18.80, wrzesień 18.77, listopad 18.82, loco 19.05.

Nowy York, 10 stycznia. Bawelna amerykańska: Otwarcie: styczeń 19.92 — 19.96, marzec 19.49 — 19.98, maj 19.96 — 19.98, lipiec 19.62 — 19.63, październik 19.42. Środek: styczeń 19.87, marzec 19.94 — 19.95, maj 19.95, lipiec — Zamknięcie: styczeń 19.95 — 19.96, luty 19.99, marzec 20.02 — 20.04, kwiecień 20.04, maj 20.05 — 20.06, czerwiec 19.85, lipiec 19.65 — 19.67, sierpień 19.58, wrzesień 19.50, październik 19.42 — 19.45, listopad 19.45, loco 20.20.

Nowy Orleans, 10 stycznia. Bawelna amerykańska. Zamknięcie: styczeń 19.33, marzec 19.40 — 19.41, maj 19.43 — 19.44, lipiec 19.34, październik 18.98 — 19.00, loco 19.17.

Konwencja wytwórców tkanin wełnianych rozpoczęła już swą działalność.

Dnia 1-go stycznia rozpoczęła swą działalność konwencja wytwórców tkanin wełnianych i czesankowych. Konwencja rozesłała wczoraj do wszystkich odbiorców komunikat następującej treści:

„Celem uregulowania stosunków, panujących w dziedzinie handlu branży

wełnianej i czesankowej członkowie krajowego związku przemysłu włókienniczego utworzyli konwencję wytwórców tkanin wełnianych przy krajowym związku przemysłu włókienniczego. W umowie firmy zobowiązały się do bezwzględnego przestrzegania od dnia 1-go stycznia 1929 r. przy sprzedaży swoich

wyrobków warunków następujących:

1) Warunki pokrycia rachunków winny być wyraźnie ustalone w formie pisemnej albo na zamówieniach i fakturach, albo też w osobnych pismach poleconych.

2) Rachunek za towar sprzedany wy pisuje się datą wysłania towaru.

3) Każdy członek komisji ma obowiązek przestrzegania, by warunki były bezwzględnie przez klientów dotrzymywane i po wyczerpaniu środków bezpośrednich zawiadomiania zarząd konwencji o niewykonaniu przez kupców ustalonych z nimi warunków pokrycia, w celu podjęcia akcji przez konwencję i wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do klienta.

4) Za uchybienia przeciwko powyższemu zobowiązaniu członkowie konwencji podlegać będą karom.

5) Członkowie konwencji poddają się kontroli zarządu konwencji co do przestrzegania warunków, do stosowania których się zobowiązali.

Stosownie do uchwały walnego zgromadzenia członków konwencji zarząd konwencji stanowią pp. Fabrykant Dawid Gwircman M., Halberstadt Wolf, Hochenberg Sz., Leder Adolf, Mordyaner Leon, Naftali Szymon, Rozenholz Józef, Teitelbaum I. M., Treszczański Issaj. Zarząd wyłonił z siebie Prezydium w składzie następującym: p. Mordyaner Leon — przewodniczący, p. Gwircman M. — zastępca i skarbnik, p. Leder Adolf — sekretarz

Przeznaczenie rozstrzygnęło za nas,
nie walczy z niem
Bądź szczęśliwa Marjo.
Pożegnanie dwu serc. Z genialnego arcydziela

„Miłość i Izy Szopena”

Wkrótce w CASINIE.

Z życia kupiectwa.

W stowarzyszeniu kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) odbyło się zebranie sekcji hurtowników bawelnianych zrzeszającej najpoważniejsze miejscowe firmy hurtowe.

Zebrani uchwalili konieczność wdrożenia energicznej akcji, mającej na celu podniesienie stosunków między kupcami hurtowymi a odbiorcami prowincjonalnymi w zakresie warunków sprzedażnych. Zebrani omawiali możliwości wpływania na politykę sprzedażną przemysłu bawelnianego.

Na przewodniczących sekcji wybrani zostali pp. D. Berkowicz i Lipnowski.

Sekcja handlarzy przedy czesankowej przy Stow. Kupców.

Przy Stowarzyszeniu Kupców w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 73, utworzona została Sekcja Handlarzy przedy czesankowej, celem uzdrowienia powyższego handlu.

Na pierwszym posiedzeniu wybrani zostali jako prezes p. Hilary Małachowski i jako sekretarz p. Natan Margulies.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Konserwatorium MUZYCZNE

Heleny Kijeńskiej w Łodzi przy ulicy Traugutta 9, tel. 30-86.

Przyjmuje się zapisy do klas instrumentalnych oraz śpiewu solowego. Klasy śpiewu solowego prowadzi prof. A. Comte-Wilgocka i prof. Antoni Séquard-Różański.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dr. med. Józef Lubiec

ortopeda. Specjalista chorób kości i stawów, zniekształceń kręgosłupa i kończyn.

Własna pracownia wszelkich aparatów ortopedycznych. Gdańska 28, tel. 41-46. Przyjmuje od 5 do 7.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dla Pań i Panów
Zawodowe Kursy Kierowców Samochodowych
Franciszka Grętkiewicz

(b. współwłaściciel i kierownik kursów „WOYNA”).
 Łódź, Al. Kościuszki — 21, tel. 75-35.
 Zapisy przyjmowane są w lokalu szkolnym od godz. 8 r. do 6 wiecz. Samochody do nauki: 4, 6, 8 cylindrowe.
 — Orzeczenia techniczne i remont samochodów.
Uwaga! Specjalny kurs dla motocyklistów

KONKURS.

Magistrat m. Łódź ogłasza konkurs na stanowisko architektów dzielnicowych Inspekcji Budowlanej przy Wydziale Budownictwa

Do stanowisk architektów dzielnicowych przywiązane jest uposażenie według III stopnia służbowego pracowników miejskich (VII grupa urzędników państwowych z 15 proc. dodatkiem komunalnym) względnie warunki według umowy

Od kandydatów wymagane jest:

- 1) własnoręcznie napisane podanie wraz z dokładnym życiorysem.
- 2) ukończone studia politechniczne na Wydziale Architektury wzgl. Łużyńskiej Ładowej.
- 3) świadectwo na prawo prowadzenia robót.
- 4) świadectwo z dotychczasowej przynajmniej 5-letniej praktyki budowlanej.
- 5) dowód nieprzekraczalności lat 40.
- 6) świadectwo obywatelstwa.

Prawo wykonywania prywatnej praktyki, poza czynnościami służbowymi, będzie przysługiwało z zastrzeżeniami, określonymi odnośną instrukcją.

Ofertry należy składać do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łódź — Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 41 do dnia 10 lutego 1929 roku, przy czym Magistrat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru kandydatów z pośród ubiegających się o powyższe stanowisko.

Obuwie, firanki, swetry, bielizna manufaktura na raty tanio „Kredyt” Nawrot 15, I-e piętro font.

W GRYPIE TYLKO

CHININOPHYTINA.

ZAPYTAJ SIĘ LEKARZA.
 Do nabycia w każdej aptece.

KOESPONDENTKA-STENOTYPISTKA

władająca gruntownie językami polskim i niemieckim przez większe tutejsze przedsiębiorstwo

POSZUKIWANA

Ofertry sub. „F.M.” do adm. „Republiki” 34-13.

POWAŻNA SPÓŁKA ANCYNA poszukuje

dolnego, energicznego i odpowiedzialnego inkasenta, mogącego złożyć kaucję.

Wymagana dobra znajomość języka polskiego i niemieckiego i pewna znajomość buchalterii oraz umiejętność zaliczania klientów.

Zgłoszenia pisemne z fotografią składać do administracji sub. „S. S. 5” 12

Ostrzeżenie.

Niniejszym zawiadamiam, że weksle: 1) na zł. 200, wyst. dn. 17.XII.1928 r., płatny dn. 17.II.1929 r., 2) na zł. 200, wyst. dn. 17.XII.1928 r., płatny dn. 25.II.1929 r., 3) na zł. 200, wyst. dn. 17.XII.1928 r., płatny dn. 13.III.1929 r., wystawcy i zlecenie: Z. Denkowski i F. Tomaszewski będące w moim posiadaniu i ma ace ostatnie żyro moje, zostały wręczone M. Westfalowi, który je przywłaszczył.

Weksle powyższe unieważniam, a ostrzegam się przed ich nabyciem, wszelkie zastrzeżenia celem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności zostały poczynione.

B. Roszkowski, Kamienna 2.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystryczny przy Głównym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

(przy przystanku tramwajnych pahnianich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od 10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, płwoczn etc.) operacje opatrunkowe

Porada 3 złote

Wizyty na miesiąc.

Zabieg i operacje od umowy Kapiele świetlne Naświetlana lampa kwarcowa Roentgen Elektryzacja Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i brzozy

W niedzielę i święta do godz. 2 po p.

SALA FILHARMONJI

Dzisiaj, dnia 12 b.m. pocz. o godzinie 10-ej wiecz. odbędzie się

Wielka Zabawa Karnawałowa
na rzecz Domu Sierot
„NIEDOLA DZIECIECIA”

Moc niespodzianek. 3 orkiestry. Bufet. Cukiernia. Bar. Obowiązuje strój wieczorowy.

Bilety do godz. 7-ej nabyć można w cukierniach: p. Gostomskiego, Piotrkowska 76, p. Piłkowskiego, Piotrkowska 126, Grand-Cafe, oraz w Louvrze.

KONKURS.

Magistrat m. Łódź ogłasza konkurs na stanowisko kierownika Inspekcji Budowlanej przy Wydziale Budownictwa

Do stanowiska kierownika Inspekcji Budowlanej przywiązane jest uposażenie według II stopnia służbowego pracowników miejskich (VI grupa urzędników państwowych z 15 proc. dodatkiem komunalnym) względnie warunki według umowy

Od kandydatów wymagane jest:

- 1) własnoręcznie napisane podanie wraz z dokładnym życiorysem
- 2) ukończone studia politechniczne na Wydziale Architektury
- 3) świadectwo na prawo prowadzenia robót.
- 4) świadectwo z dotychczasowej przynajmniej 10-letniej praktyki budowlanej.
- 5) dowód nieprzekraczalności lat 40
- 6) świadectwo obywatelstwa.

Prawo wykonywania prywatnej praktyki, poza czynnościami służbowymi, będzie przysługiwało z zastrzeżeniami, określonymi odnośną instrukcją.

Ofertry należy składać do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łódź — Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 41, do dnia 10 lutego 1929 roku, przy czym Magistrat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru kandydatów z pośród ubiegających się o powyższe stanowisko.

HEMOROIDY

HEMORIN KLEWEL

Kilku młodszych wykwalifikowanych urzędników

poszukuje instytucja finansowa. Ofertry sub. „A K L” do adm. „Republiki”.

KURSY KOSMETYCZNE

3-ra MARJ LEWISONOWEJ, Cegielińska 6 front 1 p. — Zajęcia nowej grupy rozpoczynają się 15 stycznia. Informacje i zapisy codziennie od 2-4 pp.

W sobotę dnia 12-go stycznia 1929 roku w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 25 odbędzie się

Towarzyska Gra w Lotto

dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości. Początek o godz. 9-ej wiecz. Wejście bezpłatne.

Zarząd Stowarzyszenia, Kom. w. i. w. p. Ł. O. H. P.

Wykwintny MANIURE 70 groszy

Piotrkowska 10 w podwórzu

FRYZJER

LOKAL składający się z 2-ech ubikacji i kotłowni, kantorki, składu, stajni, szopy z concessją na prowadzenie farbiarni od pierwszego lutego r. b. do wynajęcia. Wiadomość Leszno 34 u go spodarza.

Dr. med. S. KANTOR

Specialista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgena światło-leczniczy. ul. Piotrkowska 144 rog twanickiej Tel. 29-45. Przyjmuje od 8-2 6-8. Dla pan oddzielna poczekalnia od 5-6 pp.

Dr. med. Lubicz

Cegielińska 43 Tel. 41-32. **powrócił** Specialista chorób skórnych, wenerycznych i moczołajowych. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od g. 8 do 10 rano od 5-8 w. Dla pan oddzielna poczekalnia dla pan.

Dr. med. Niewiażski

specialista chorób skórnych i wenerycznych przeprowadził się na ul. Andrzeja 5 Tel. 59-40. Przyjmuje od 8-10 od 5-9. Oddzielna poczekalnia dla pan.

Doktor Solowiejczyk

Specialista chorób skórnych i wenerycznych Piotrkowska 99. TEL. 44-92. przyjmie od 12-4 Popoł. i 8-9 wiecz. wnieście i święt. od 10-2.

Związek Majstrów Przemysłu Włókienniczego Wojew. Łódzkiego
 (Zachodnia 63).

DZIŚ odbędzie się TOWARZYSKA GRA w LOTTO oraz TANCE

Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości

Specjalnych zaproszeń nie wysyła się.

Początek o godz. 9-ej wieczorem.

Wolne miasto Gdańsk

Kasyno Sopoty Przez cały rok otwarte **Roulette Baccara**

Cercie prive
 Informacja: Warszawa tel. 157-31, również Kasyno Sopoty

Hotel - Kasyno

Nowoczesny nowowbudowany hotel. Piękne położenie z widokiem na morze. Ostatni komfort. Ciepłe kąpiele morskie. Międzynarodowa kuchnia.

MASKARADA

Początek o godzinie 10 1/2 wiecz.

Bilety w cenie 5 zł. przy wejściu.

— Panie w maskach, panowie w strojach wieczorowych. —

Nagroda dla Pań za oryginalny kostium.

Sprzedawca Szewiowej **poszukiwany.**

Zgłoszenia z opisem dotychczasowej działalności, odpisem świadectw i zeznaniem powołanych referencji do administracji „Republiki” pod „L. S. W. 335” 641-13

Dr. med. Z. RAKOWSKI
 Tel. 27-81

Specialista cho. ob. uszu, nosa, gardła i płuc.

Konstantynowska 9

Godz. orzvi. od 12-2 i 5-7.

CZY WIESZ,
że tylko u nas możesz dostać
na dogodnie raty miesięczne
RADJO 3 LAMPOWE
opłelnie za nstałowawne
lampami, baterią i głoś-
nikami za **395 zł.**
Odwiedź nas, a zostaniesz zadowolony.
Lódzkie Towarzystwo Radjowe
Andrzeja 4.

Sztuczny jedwab
ZDOLNY
sprzedawca
przedz sztucznego jedwabiu
poszukiwany.
Oferujemy z referencjami, odpisami świadectw
warunkami placu pod „Sztuczny jedwab A. B.” do adm. „Republiki” 12

Nowootworzona
STOLARNIA MECHANICZNA
w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 120
tel. 77-33, tel. 77-33.
Przyjmujemy wszelkie roboty na maszyny
stołarskie jakoto: odnowiane heblow-
nia ci s pontowawie pralów,
na inspecowawie tak rowniez przy-
czynne roboty meblowe i. t. p.
po cenach przystępnych.

Poradnia Wenerologiczna
LeKarzy-specjalistów
Zawadzka I.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12-2-3 przy muie ekarz-kobieta
W niedziele swieta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopciowych
i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na yfiliis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet swiatlo-ecznicy
kosmetyka ekarska.
Oddzielnia poczekalnia dla kobiet.

Porada 3 złote.
Zakopane
Pensjonat „Bez mienna”
ul. Chałubińskiego
O-dowej Marii Statterowej
Duże słoneczne i ciepłe pokoje.
Kuchnia wykwinna. Ceny przystępne.

Poszukuje się
LOKALU
FABRYCZNEGO
w śródmieściu, 25 m. x 10 m.
Oferujemy sub „Natychniast” do adminstr.
„Republiki”

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż
KRYNICA. Biuro Neubauera. Kupno-
sprzedaż will, parcel, dzierżawa pen-
sjonatów. 30
SAMOCHÓD Tatra w dobrym stanie
tanie do sprzedania. Wiadomość Prze-
jazd 30, m. 1. 13
MASZYNA do ażurkowania Singera ta-
nio do sprzedania. Zamenhoffa 1, m. 4. 13
KARAKULOWE palto sprzedam. Wia-
domość Andrzeja 33, mieszkanie 5, od
7 do 11-iej przed południem. 12
ROWERY używane kupuję. Telefon
1-56. 13
ROWERY używane kupuję. Telefon
1-56. 13

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 22-14.
Prenumerata
„Ilustrowanej Republiki”
ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60
za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocz-
towa w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10 „Express”
i „Republika” wraz z odnośnieniem 9.00 złotych

Wolne lub niezabudowane PLACE

Dziesiątki tysięcy działki łódzkiej nie mają miejsca do zabaw w czasie wolnym od nauki, albo też muszą przebywać w ciasnych podwórkach nad cuchnącymi rynsztokami.
W mieście jest dużo całkowicie wolnych lub mało zabudowanych placów, jednak działka nie może z nich korzystać bez zgody właścicieli.
Magistrat m. Łodzi zwraca się więc z apelem do wszystkich posiadaczy takich terenów, ażeby zgłosili je w Wydziale Gospodarczym. Za oddanie placu na urządzenie na nim miejsca zabawy dla działki Magistrat m. Łodzi będzie płacił umówiony czynsz dzierżawny.
Zaznacza się, że na wydzielonych placach Magistrat m. Łodzi nie będzie czynił żadnych poważniejszych robót, może być mowa jedynie o zrównaniu lub uwalnianiu placu i t. p. Z placów wydzielonych korzystaćby działka do lat 14-tu, przyczem place te na każde żądanie Magistrat m. Łodzi zwróci właścicielom po upływie trzech miesięcy od daty wystąpienia z odpowiednim żądaniem.
Zgłoszenia właścicieli placów, chcących je wydzielnić na miejsca zabaw dla dzieci, należy składać w Wydziale Gospodarczym — Plac Wolności Nr. 14, II piętro, pokój Nr. 34; zgłoszenia te mogą być ustne lub pisemne i zawierać winny następujące dane:
1) imię i nazwisko właściciela placu,
2) miejsce położenia placu ze wskazaniem jego powierzchni w metrach kwadratowych,
3) wysokość żadanego czynszu dzierżawnego za okres jednoroczny.
Magistrat m. Łodzi nie wątpi, że obywatele, posiadający odpowiednie tereny, kierując się dobrze zrozumianym interesem własnym oraz względami na doniosłe znaczenie społeczne podjętej akcji nadeślą liczne zgłoszenia do Wydziału Gospodarczego.
Prosimy więc o jak najszybsze nadsyłanie zgłoszeń.
Łódź dnia 10 stycznia 1929 roku.

Magistrat m. Łodzi.

5 PLACÓW do sprzedania w Łodzi 22 metr x 74 mtr. każdy, na dogodnych warunkach. Wiadomość: Zgierska 120, tel. 77-33, u właściciela. 13

PIANINO krzyżowe zupełnie nowe, czarne śliczny głos, sprzedam bardzo tanio, byle zaraz. Przejazd 86, oficyna I p. m. 42.

FORTEPIAN i pianino krzyżowe do sprzedania. Zamenhoffa 16 front m. 9.

MESKIE futro do sprzedania. Traugutta 12, m. 6.

UBIORY męskie, damskie, obuwiu swetry na wyplatę. Piotrkowska 37, III wejście I piętro.

BIZUTERIA kupuje pełną wartość pla ce Solidne traktowanie „Precyzja” Piotrkowska 123

Posady

MŁODY człowiek wprowadzony w miejscowych firmach branży galanteryjno - perfumeryjnych poszukuje agentur. Oferujemy do „Republiki” sub „P. Z.” 13

POSZUKUJE sycia w prywatnym do mu, ul. Kopernika 42, m. 25.

POLONISTKA wolna w godz od 9-12 rano dla 3-4 oddz pr. szkoły żyd poszukiwana. Oferujemy „Praktyka i kwalifikacje”. 13

POTRZEBNA podręczna do pracowni sukien. Piotrkowska 40. 13

SAMODZIELNA rutynowana korespondentka, biegła maszynistka, z gruntowną znajomością buchalterji, przyjmie posadę natychmiast. Oferujemy: „M. P. 27” w adm. „Republiki”.

URZEDNIK z średnim wykształceniem zna buchalterję, przyjmie pracę od godz 4 do 10 wiecz. Może złożyć kaucję. Łask. oferty sub „Urzednik A.” 14

POSZUKUJE się wykwalifikowanej szwaczki do sycia jedwabnej bielizny trykotowej na overloku. Zgłoszenia do firmy „Tricolin”, Piotrkowska 79.

SAMODZIELNY buchalter, obeznany z wszelką pracą biurową, poszukuje posady. Referencje pierwszorzędne. Oferujemy pod „R. R.” do „Republiki”.

POTRZEBNI robotnicy specjaliści na maszyny stołarskie. Stolarnia mechaniczna. Brzezińska 72.

SZOOPER z praktyką poszukuje posady na maszyny prywatne. Oferujemy pod „szofer A.”

DOZORCA nocny z dobrimi świadectwami poszukiwany natychmiast. Zgłaszać się Andrzeja 6, parter. 13

RUTYNOWANY frezownik może się zgłosić w fabryce mebli Gdańska 112

GIMNAZJUM MĘSKIE
Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej Wśród Żydów
w Łodzi, Pomorska 48.

Egzaminy wstępne do wszystkich klas rozpoczynają się w dniu 15 stycznia b. r. o godz. 9-iej rano systemem lekcyjnym.
Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Gimnazjum codziennie w godzinach urzędowych.
Dyrektor M Szwajcer.

Absolwent
Państwowej Szkoły Budownictwa w Poznaniu (wydz. bud. arch.) z praktyką szuka posady.
Łaskawe oferty proszę skierować do administracji pod „Technik” 13

Po gruntownym remoncie została otwarta Restauracja
„Pod Białym Niedźwiedziem”
wł. Zofja Ciapińska, dawn. Pastuszek
Kilińskiego 121.
Śniadania. Obiady. Kolacje.
Ceny niskie. Ceny niskie.

DO LABORATORJUM chemicznego **POTRZEBNY** fryzjer damski lub fryzjer potrzebny chłopiec na posyłki. Zgłosić zjerka. Karola 20, H. Rolest. 12

ZDOLNY pomocnik ślusarski niech złoży ofertę z odpisami świadectw do „Republiki” pod „Zdolny”. 13

POSZUKUJE 3 kontrolerów na pensję z kaucją 600 zł. Zgłoszenia pisemne do 8-iej wieczór pod „600” do administracji „Republiki”. 13

MŁODZIEŃC (izr.) z lepszej rodziny z ukończeniem 7 klas gimnaz. poszukuje odpow. posady biurowej. Oferujemy pod „B. G.” do adm. „Republiki”. 13

WIECZOROWEJ pracy od godz. 6-iej poszukuje młody energiczny pracownik spółki akcyjnej wyrobów tekstylnych. Łask. oferty sub „W. P.” do administracji „Republiki”. 13

POSZUKUJE posady portiera lub jakiegokolwiek innej. Władam językami: polskim, niemieckim i rosyjskim. Kwast, Wawelska 6. 12

MATURYSTKA znająca buchalterję poszukuje praktyki biurowej na pół dnia lub na cały dzień. Oferujemy sub „Praktyka 31”. 12

MATURYSTKA, wybitnie zdolna, inteligentna, szybko orientująca się, pisze biegle na maszynie, zna buchalterję, posiada praktykę biurową — poszukuje posady. Wymagania skromne. Oferujemy sub „O. P. R.” 12

Galoszenia: ZWYCZAJNE: 10 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt.)
W TEKSCIE: 40 gr. za wiersz milimetryowy na stronie 4-szpalt.)
NEKROLOGI: 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4- szp.) Zarecz. i zaślub. po tekście 10 zł.
miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejskowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc. drożej.
Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 12 groszy. — Najmniejsze zł. 1 20, poszuk. pracy 10 groszy.

POKOJU dużego bez mebli z używalnością wygodki dla bezdzietnego małżeństwa poszukuje natychmiast. Oferujemy sub „P. I.” do adm. „Republiki”.

POKÓJ do wynajęcia. Gdańska 31, front, III p., m. 7.

POKÓJ ładnie umeblowany do wynajęcia solidnemu panu. Wólczańska 10, front II p. m. 15.

ZARAZ do wynajęcia 3 pokoje frontowe z kuchnią, z wszelkimi wygodami na II-gim piętrze. Cmentarna 3, m. 26.

Rozmaite.
ZAGUBIONO paszport konsularny wydany na imię Marjam Sura Mozes w Palestynie d. 2 lipca 1928 r. Odnieść za wynagrodzeniem. Frenkel, Cegielińska 57, tel. 10-93.

ROZWÓDKA, izr. bezdzietna, lat 40, sympatyczna zapozna szczerego wdowca z dobrej rodziny i na dobrym stanowisku, od lat 40 do 50 w celu matrymonjalnym. „S. R.” 13

WYPOŻYCZAM nowe smokingi, krakwiec Eugeniusz Kunc. Zawadzka Nr 1 2-gie podw. 12

ZAGINAŁ chart biały w czarne łaty, wabi się Princ. Uprasza się o odprowadzenie go na skwerową 6 Markowicz, za wynagrodzeniem.

CHOROBY serca, Basadow, astma. Sanatorium „Salus” D-ra Kupczyka, Kraków, Szujskiego.

ADMINISTRATOR b. skarbowiec, przyjmie administrację domu. Na żądanie złoży kaucję. Łask. ofer. sub „Administracja”. 14

JEST DO wydzielawienia w Rudzie Pabjanickiej Willa z mieszkaniami, gruntem i z ogrodem owocowym. Zgłosić się osobliście lub listownie do firmy H. Z. Pacanowski i Syn w Piotrkowie. 15

Zagubione dokum.

MICHALINA SZMIT zgubiła dowód osobisty oraz książeczkę z Kasy Charych.

PETKOWSKA Kazimiera, Stare Rokicie 45, zgubiła matrykulę szkoły p. Wieszczyckiej.

ZGUBIONO blanco weksel. Wystawca Ch. D. Najman. Weksel powyższy unieważnia się. Zwrócić. Najman, Północna 10.

ŻELAZNIK ZELIG zgubił dowód osobisty oraz książeczkę wojskową, wyd. w Łodzi. 12

BEDNAREK LEON zgubił kartę mobilizacyjną, kartę zwolnienia oraz legitymację wyd. przez P. U. P. P. za Nr. 28028. 12

Dr. Rózaner
Dzielnia Nr 9.
Tel. Nr 28-98.
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopciowych.
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8
Leczenie lamną kwarcową
Oddzielnia poczekalnia dla Pań.
Dla Pań od 3-5 po poł

Dr. W. BALICKA
przeprowadziła się na ul. Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych, i wenerycznych od 12 do 4 i 7-8 codziennie (tylko kobiety i dzieci)

Doktor Wołkowski
Cegielińska 25.
Telefon 26-87
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz 8-10, 12-2 i 4-8 w niedz. i święta 9-1
Dla pań od 4-5 oddzielnia poczekalnia.

Lekarz-Dentysta WAJNER
Piotrkowska 73
Spec. usuwania zębów zupełnie bez bólu.
Zęby szumne na dogodnych warunkach.

Lekarz-Dentysta B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51
tel. 21-23.
Godz. przyjęć 3-7